

OBSAH :	strana
A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
A.1. Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi	3
A.2. Špecifický účel a hlavné ciele obstarania	3
A.3. Rozsah a obsah	4
A.4. Podklady	5
A.5. Hodnotenie doterajšieho územného plánovania v riešenom území, zaradenie a hodnotenie navrhovaného riešenia v súvislosti s ÚPN-M Žilina	6
A.6. Údaje o súlade riešenia so zadáním	7
A.7. Vymedzenie hranice riešeného územia	7
A.8. Základné údaje charakterizujúce riešené územie	7
B. RIEŠENIE URBANISTICKEJ ŠTÚDIE	9
B.1. Analýza riešeného územia	9
B.1.1 Opis riešeného územia a popis pozitívnych a negatívnych javov ovplyvňujúcich obytné a životné prostredie riešeného územia	9
B.1.2 Identifikácia problémov – celoplošné, bodové a líniové závady	13
B.1.3 Participácia občanov pri riešení problémov sídliska	13
B.2. Návrh riešenia	14
B.2.1 Urbanistický návrh	14
B.2.2 Návrh dopravy	18
B.2.3 Návrh zelene	23
B.2.4 Návrh malej architektúry	25
B.3. Závery	28
B.3.1 Všeobecne	28
B.3.2 Sumarizácia navrhovaného riešenia pre jednotlivé sektory	28
B.3.3 Odporúčané prioritné priestory na revitalizáciu v sídlisku	32
B.3.4 Záver	32
C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE	32
C.1 Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu	32
D. DOKLADOVÁ ČASŤ	33

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1. ÚDAJE O SPRACOVATEĽOVI A OBSTARÁVATEĽOVI

A.1.1 Obstarávateľ a zhotoviteľ

Práce na Urbanistickej štúdii – Revitalizácia sídliska Hliny III-IV (ďalej len – „UŠ Revitalizácia sídliska Hliny III-IV“ alebo UŠ Hliny III-IV resp. len „UŠ“) – sú vypracované v zmysle zmluvy o dielo zo dňa 19. 07. 2019 medzi :

obstarávateľom: mesto Žilina
Nám. Obetí komunizmu 1
011 31 Žilina
štatutárny zástupca : Mgr. Peter FIABÁNE, primátor mesta

a

zhotoviteľom : Ing. arch. Peter Nezval, autorizovaný architekt
M. Šinského 7,
010 07 Žilina

Riešiteľský kolektív:

Urbanistický návrh: Ing. arch. Peter NEZVAL
Spolupráca: Ing. arch. Maroš LIKAVČAN
Anna VALACHOVÁ
Ing. arch. Lenka LIKAVČANOVÁ
Návrh dopravy: Ing. arch. Peter NEZVAL
Splolupráca: Ing. Roman TISO
Návrh zelene: Ing. Matej JASENKA, PhD.

Participáciu s občanmi a dotazníkový prieskum zabezpečoval Tlačový odbor mesta Žilina.

A.1.2 Zástupca obstarávateľa

V obstarávaní mesto Žilina zastupovala odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie (ďalej len „ÚPD“) a územnoplánovacích podkladov (ďalej len „ÚPP“) Ing. arch. Júlia Durdyová, reg. č. 222, Mestský úrad v Žiline, ref. územného plánu a urbanizmu.

A.2. ŠPECIFICKÝ ÚČEL A HLAVNÉ CIELE OBSTARANIA

A.2.1 Dôvod a špecifický účel urbanistickej štúdie

Dôvodom pre obstaranie UŠ Revitalizácia sídliska Hliny III-IV je zámer mesta pretvoriť a dotvoriť verejné priestory sídliska Hliny III-IV a rekonštrukcia ulice Antona Bernoláka, pričom prioritným zámerom UŠ je navrhnuť plnohodnotné, atraktívne, funkčne a esteticky vyvážené obytné prostredie a verejný priestor.

A.2.2 Určenie hlavných cieľov urbanistickej štúdie

- Hlavným cieľom bolo, na základe analýzy problémov v území, navrhnuť koncepčné smerovanie v jednotlivých priestoroch sídliska a jeho štruktúr v synergii s jeho celkovým charakterom, pretvorenie a dotvorenie verejných priestranstiev sídliska tak, aby UŠ mohla slúžiť ako východiskový podklad pre spracovanie projektových dokumentácií obnovy verejného priestoru.
- Cieľom UŠ nebol návrh umiestnenia nových objektov pozemných stavieb, respektíve návrh prístavieb, dostavieb či nadstavieb, ale vytvorenie plnohodnotného, atraktívneho, funkčne a esteticky vyváženého obytného prostredia sídliska s ktorým sa jeho obyvatelia stotožnia a zoberú ho za svoje a verejného priestranstva odrážajúceho dobu a súčasné trendy v jeho ponímaní pri rešpektovaní jeho historickej danosti.

- c) **Osobitná pozornosť bola venovaná riešeniu verejného priestoru – ulici Antona Bernoláka, ako súčasti jednej z najvýznamnejších kompozičných osí mesta a zároveň jedného z hlavných peších ťahov mesta.**

A.3. ROZSAH A OBSAH

UŠ - Revitalizácia sídliska Hliny III-IV je adjustovaná v ôsmich sadách (výkresová i grafická časť). Súčasťou sú aj dokladované riešenie v digitálnej forme na CD-R nosiči. UŠ má nasledovný obsah:

A/ Textová časť:

- Spríevodná správa
- A. Základné údaje
 - B. Riešenie urbanistickej štúdie
 - C. Doplnujúce údaje
 - D. Dokladová časť

Poznámka:

Sylabus Spríevodnej správy je primerane upravený, oproti tomu čo legislatívne vyžaduje rozsah a obsah UŠ spracovanej ako územnoplánovací podklad. Dokladuje len riešené javy vyplývajúce zo špecifického účelu tejto UŠ a je kompatibilný so Zadaním a jeho ustanoveniami uvedenými v bode 7. Požiadavky na rozsah a spôsob spracovania UŠ Revitalizácia sídliska Hliny III-IV.

B/ Grafická časť:

v.č.1	Výkres širších vzťahov	M 1 : 5 000
v.č.2	Problémový výkres	M 1 : 1 000
v.č.3	Komplexný urbanistický návrh	M 1 : 1 000
v.č.4	Návrh dopravného riešenia	M 1 : 1 000
v.č.5	Návrh zelene	M 1 : 1 000
v.č.6	Návrh funkčného rozmiestnenia malej architektúry	M 1 : 1 000
v.č.7	Urbanistické a architektonické detaily	M 1 : 500

Výkres č.1 je spracovaný na podklade ÚPN-M Žilina v platnom znení (zväčšenom výkrese Komplexného urbanistického návrhu do M 1:5000) do ktorého je vložený výrez komplexného urbanistického návrhu tejto UŠ (zmenšeného do M 1:5000).

Súčasťou výkresu č.2 je aj fotodokumentácia súčasného stavu, súčasťou výkresov č.3 až č.7 sú aj detaily, dokumentujúce podrobnejšie riešenia dielčích častí územia resp. príklady a predstavy o riešení týchto častí.

Výkresová časť (výkresy č.2 až 6) je vypracovaná na podklade výkresu katastrálnej mapy vymedzenej časti územia mesta Žilina doplnenej o:

- Dokumentovanie súčasného stavu technickej infraštruktúry, jej generovaním spracovateľom UŠ (objednaná služba u autorizovanej geodetickej kancelárie - ing. František Sýkora) z disponibilných podkladov (na základe odpovedí po zaslaní žiadostí získaných obstarávateľom) od správcov sietí a podkladov ktorými disponuje vyššie uvedená geodetická firma. Existujúce inžinierske siete sú dokumentované vo výkrese č.2 – Problémový výkres a vo výkrese č.4 – Návrh dopravného riešenia).
- Pasport vzrastlej zelene získaný priemetom stavu z ortofotomapy a aktualizovaný a doplnený prieskumom v teréne (s dokumentovaním vo výkrese č.2, č.3 a č.5).
- Situáciami novostavieb z dokumentácií poskytnutých obstarávateľom (s dokumentovaním vo výkresoch č.2 až č.6).
- Javy, ktoré nezachytávala katastrálna mapa (niektoré chodníky, komunikácie, stavby a drobné stavby) po prieskume v teréne premietol spracovateľ do podkladu tejto UŠ.

Poznámka:

Spracovateľ upozorňuje, že z vyššie uvedených podkladov a doplnených podkladov do základného situačného podkladu bolo možné spracovať UŠ, no pre následnú projektovú prípravu bude nevyhnutné zabezpečiť geodetické zameranie územia vrátane digitálnych vrstiev aktuálneho stavu v katastrálnej mape. Pri geodetickom zameraní bude nutné identifikovať aj všetky inžinierske siete s overením u jednotlivých správcov infraštruktúry!!!

Z uvedeného vyplýva, že spracovaný podklad pre vypracovanie UŠ je orientačný a presne nezachytáva súčasný stav, ktorý by v plnej miere zastúpil geodetické zameranie územia.

A.4. PODKLADY

Pri spracovaní UŠ boli k dispozícii nasledovné územnoplánovacie doklady a ostatné podklady:

A.4.1. Schválená ÚPD, vzťahujúca sa k riešenému územiu

- **ÚPN-M Žilina** schválený uznesením MsZ v Žiline č.15/2012 dňa 20.02.2012, jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č.4/2012,
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.1** schválený uznesením MsZ v Žiline č. 90/2013 dňa 24.06.2013, jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č.9/2013,
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.2** schválený uznesením MsZ v Žiline č. 129/2015 dňa 29.06.2015,
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.3** schválený uznesením MsZ v Žiline č. 130/2015 dňa 29.06.2015, ktorých záväzné časti boli vyhlásené VZN č.14/2015;
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.4** schválený uznesením MsZ v Žiline č.107/2016 dňa 28.06.2016, jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č.21/2016,
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.5** schválený uznesením MsZ v Žiline č.107/2018 dňa 23.04.2018, jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č.5/2018,
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.6a** schválený uznesením MsZ v Žiline č.62/2019 dňa 11.02.2018, jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č.2/2019, (ďalej len ÚPN-M Žilina a VZN).
- **ÚPN-Z Žilina Bulvár** schválený uznesením MsZ v Žiline č.156/2019 dňa 25.06.2019, jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č.9/2019,
- **ÚPN-Z Žilina Centrum Rudiny I** na Hlinách schválený uznesením MsZ v Žiline č.22/2014 dňa 24.03.2014, jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č.1/2014,

A.4.2 Ostatné podklady

- Prieskumné práce v teréne, za účelom zistenia skutočného využitia plôch, objektov a dopravnej infraštruktúry, priestorových pomerov, negatívnych javov a pod., (Ing. arch. Peter Nezval a kol., 10-11/2019).
- Odpovede po oznámení o obstarávaní UŠ od správcov inžinierskych sietí poskytnuté obstarávateľom (08-09/2019).
- Katastrálna mapa (poskytnutá obstarávateľom).
- Ortofotomapa mesta Žilina (poskytnutá obstarávateľom).
- Fotodokumentácia (archív spracovateľa).
- Ostatné doplňujúce podklady poskytnuté obstarávateľom so vzťahom k riešenému územiu:
 - Križovatka ul. Komenského – Suvorovova v Žiline, DSP (DAQE, s.r.o., Žilina, 12/2015,
 - Architektonická štúdia, Polyfunkčné centrum AKIN – zmena stavby pred dokončením, Žilina Komenského ul., parc. č. KN 6589/14, (02/2014, ing. arch. Peter Dunajovec)
 - Rozhodnutie o dotatočnom povolení stavby, Polyfunkčné centrum AKIN, Komenského ul. Žilina, stavebník YOUNG s.r.o, IČO: 48168629, Chemická 1, 831 04 Bratislava Nové Mesto
 - Nadstavba a stavebné úpravy MŠ na ul. Čajakova, Hliny IV, DSP (ArchArt, s.r.o., Dubnica nad Váhom, 06/2016).
- Hlukové mapy, <http://www.laermkarten.de/ssc/Bytca-Zilina-Kysuce-Strečno/>.
- Zadanie, Urbanistická štúdia Revitalizácie sídliska Hliny III-IV, Mestský úrad v Žiline, ref. Územného plánu a urbanizmu, Ing. arch. Júlia Durdyová, OSO č. preukazu 222, 07/2019.
- Pracovné rokovania k rozpracovanému Návrhu UŠ na MÚ ref. Územného plánu a urbanizmu.
- Vyhodnotenie pripomienok od občanov v dotazníkovom prieskume po prezentácii Analýzy riešeného územia UŠ, poskytnuté obstarávateľom (11//2019).
- Relevantné pripomienky občanov k prezentácii Návrhu riešenia zo dňa 05.12.2019 vyhodnotené obstarávateľom na zapracovanie do tzv. „čistopisu“ Návrhu UŠ.

- Stanovisko spracovateľa UŠ k názorom občanov po prezentácii Analýzy riešeného územia UŠ (11/2019),
- Vyhodnotenie pripomienok od občanov po prezentácii Návrhu riešenia UŠ, (12//2019),
- Štúdia statickej dopravy vybratých mestských priestorov v meste Žilina, výkres Návrh rozšírenia plôch pre statickú dopravu, ing. S. Tabaček, ing. B. Malá, ing. I. Šubjaková, 12/2008,

A.5. HODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA V RIEŠENOM ÚZEMÍ URBANISTICKEJ ŠTÚDIE, ZARADENIE A HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA URBANISTICKEJ ŠTÚDIE V SÚVISLOSTI S ÚPN-M ŽILINA

A.5.1 Hodnotenie doterajšieho územného plánovania v riešenom území urbanistickej štúdie

S výstavbou sídliska sa začalo v roku 1955. K riešenému územiu sa, po ukončení výstavby sídliska v roku 1977, doteraz nevzťahoval žiadny ďalší územnoplánovací podklad vo forme urbanistickej štúdie, resp. územnoplánovací doklad vo forme územného plánu zóny, spracovaný v rozsahu sídliska Hliny III-IV.

Po ukončení výstavby sídliska, v rámci vtedajšieho riešenia tzv. Komplexnej bytovej výstavby (ďalej len tzv. „KBV“), sa ďalšia výstavba v území riešila priamo dokumentáciami pre územné rozhodnutie a následné stavebné povolenie.

Pre riešené územie UŠ platí z hľadiska záväznej ÚPD ÚPN-M Žilina v platnom znení. V roku 2011 bol spracovaný a uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline číslo 15/2012 dňa 20.02.2012 schválený Územný plán mesta Žilina, pričom jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č. 4/2012; v 01/2013 bol spracovaný a uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline č. 90/2013 dňa 24.06.2013 schválený Územný plán mesta Žilina – Zmeny a doplnky číslo 1, ktorého záväzné časti boli vyhlásené VZN č. 9/2013; v roku 2015 boli spracované Územný plán mesta Žilina – Zmena a doplnok číslo 2 schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline č. 129/2015 dňa 29.06.2015 a Územný plán mesta Žilina – Zmena a doplnok číslo 3 schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline č. 130/2015 dňa 29.06.2015, ktorých záväzné časti boli vyhlásené VZN č. 14/2015; v 06/2016 bol spracovaný a uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline č. 107/2016 dňa 28.06.2016 schválený Územný plán mesta Žilina – Zmeny a doplnky číslo 4, ktorého záväzné časti boli vyhlásené VZN č. 21/2016, v 01/2018 bol spracovaný a uznesením MsZ v Žiline č. 107/2018 dňa 23.04.2018 schválený ÚPN-M Žilina – ZaD č.5, ktorého záväzné časti boli vyhlásené VZN č.5/2018; v 10/2018 bol spracovaný a uznesením MsZ v Žiline č.62/2019 dňa 11.02.2019 schválený ÚPN-M Žilina – ZaD č.6a, ktorého záväzné časti boli vyhlásené VZN č.2/2019 (ďalej len ÚPN-M Žilina v platnom znení a VZN v platnom znení).

Navrhované riešenie UŠ akceptuje túto nadradenú ÚPD vzťahujúcu sa k riešenému územiu.

Pre riešené územie v nadväzujúcom území UŠ platia, z hľadiska záväznej ÚPD, schválené územné plány zón. Ide o:

- ÚPN-Z Žilina - Bulvár schválený uznesením MsZ v Žiline č. 156/2019 dňa 25.06.2019, ktorého záväzné časti boli vyhlásené VZN č.9/2019.

Riešené územie tejto zóny naväzuje na územie UŠ na jej severnom okraji, pričom do nej okrajovo zasahuje v kontaktnom priestore ul. J. Fándlyho a medzi nákupným centrom Tempo (Hliny IV) a viacúčelovým objektom galérie Sylvia (Hliny III). Navrhované riešenie UŠ akceptuje túto ÚPD.

- ÚPN-Z Žilina Centrum Rudiny I na Hlinách schválený uznesením MsZ v Žiline č. 22/2014 dňa 24.03.2014, ktorého záväzné časti boli vyhlásené VZN č.1/2014.

Riešené územie tejto zóny naväzuje na územie UŠ na jej južnom okraji, pričom do nej dotykovo zasahuje v priestore existujúceho pešieho mosta ponad zapustenú cestu 1/60 Mostnú ulicu. Navrhované riešenie UŠ akceptuje túto ÚPD.

A.5.2 Zaradenie riešeného územia a hodnotenie navrhovaného riešenia urbanistickej štúdie v súvislosti s ÚPN-M Žilina

Podľa ÚPN-M Žilina v platnom znení riešené územie UŠ leží na južnej hranici Centrálnej mestskej zóny (ďalej len „CMZ“) v Urbanistickom obvode 01 – Centrum a v urbanistickom okrsku 02 - Hliny.

Podľa ÚPN-M Žilina v platnom znení je územie sídliska Hliny III-IV súčasťou funkčných plôch ozn. 1.02.BH/01, 1.02.BH/02, 1.02.HPP/01, 1.02.OV/01, 1.02.OV/03, 1.02.OV/04, 1.02.OV/05 a 1.02.ZBI/02.

Navrhované riešenie UŠ s návrhom dotvorenia verejných priestranstiev, ako hlavného cieľa revitalizácie vnútroblokov v riešenom území, je spracované v súlade s ÚPN-M Žilina v platnom znení. Rešpektuje záväzné ustanovenia ÚPN-M vo forme regulatívov vyplývajúcich pre jednotlivé vymedzené funkčné plochy, ktoré zasahujú do riešeného územia UŠ.

A.6. ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

UŠ Revitalizácia sídliska Hliny III-IV je vypracovaná v zmysle odsúhlaseného Zadania pre Urbanistickú štúdiu - Revitalizácia sídliska Hliny III-IV.

A.7. VYMEDZENIE HRANICE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

UŠ Revitalizácia sídliska Hliny III-IV je spracovaná v hlavných výkresoch v.č. 2, v.č. 3, v.č. 4, v.č. 5, v.č. 6 pre vymedzené územie v katastrálnom území v mierke 1:1000. Detail v.č. 7 je spracovaný v mierke 1:500 a výkres č.1 Širšie vzťahy (na podklade ÚPN-M Žilina zväčšenom z pôvodnej mierky 1:10 000) v mierke 1:5 000.

Riešené územie je vymedzené:

- zo severu ulicou Juraja Fándlyho,
- z východu ul. Tajovského, (mestská radiála),
- zo západu ul. Komenského, (mestská radiála),
- z juhu cestou I/60 – Mostnou ulicou, (III. mestský okruh).

Zapojenie kontaktných území je dokumentované katastrálnou mapou poskytnutou obstarávateľom k vypracovaniu tejto UŠ.

Poznámka: Súčasťou výkresu č. 2 - Problémový výkres tejto UŠ je priemet schválených Návrhov územných plánov zón kontaktujúcich riešené územie z juhu – ÚPN-Z Centrum Rudiny I na Hlinách a zo severu – ÚPN-Z Bulvár. Dokumentované sú tzv. „slepákom“ – navrhovaným riešením v čiarovom prevedení.

A.8. ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE RIEŠENÉ ÚZEMIE

Sídlisko Hliny je prvé a najstaršie sídlisko v Žiline. Tvorí ho 8 menších samostatných sídlisk Hliny I až Hliny VIII a tie sa zadeľujú do dvoch urbanistických celkov Hliny I až Hliny IV a Hliny V až Hliny VIII. S výstavbou sídlisk v tzv. KBV sa začalo v roku 1955 a ukončenie výstavby bolo v roku 1977.

Sídelný útvar Hliny je územím priamo nadväzujúcim na historickú časť mesta a súčasné širšie centrum mesta. Pôvodná výstavba na sídlisku Hliny III-IV priamo naväzuje na predchádzajúcu časť sídliska Hliny I a II. Výstavba sídliska Hliny III a IV sa začala na prelome 50-tych a 60-tych rokov minulého storočia.

Zatiaľ, čo prvá etapy výstavby sídlisk Hliny v časti Hliny I a II bola riešená technológiou tehlových domov a má charakter kompaktnej blokovej výstavby, pri výstavbe sídliska Hliny III a IV sa prvýkrát použila panelová výstavba s voľnejším tzv. „doskovým“ spôsobom výstavby.

Prvý obytný panelový dom v Žiline začali montovať na Gagarinovej ulici (terajšia ulica Juraja Fándlyho) 16. marca 1959.. Vo vnútroblokoch boli umiestňované 4-podlažné bytové domy a pri ulici Antona Bernoláka, ako hlavnej kompozičnej osi a zároveň hlavnom pešom ťahu mesta, 9-podlažné bytové domy orientované kolmo na uvedenú ulicu. V priamej väzbe na ulicu Antona Bernoláka boli pôvodne pozdĺž kompozičnej osi obojstranne radené dvojpodlažné samostatne stojace stavby s obchodnými prevádzkami. V súčasnosti niektoré z nich boli nadstavené a pristavené, z dôvodu zvýšenia dispozičných kapacít, čím sa výrazne zasiahlo do pôvodného urbanisticko – architektonického konceptu od architekta Čapku a architekta Bauera. Znehodnotila sa tak pôvodná architektúra koncipovaná v tvarovej artikulácii a objemovom riešení ako urbanisticko – architektonického celku. Na východnom okraji Hlín IV, súbežne s Tajovského ulicou, bolo postavených 10 rodinných domov s rôznorodým architektonickým a objemovým riešením, z ktorých sú v súčasnosti niektoré prestavované a modernizované.

Ulica Antona Bernoláka, ktorá bola koncipovaná ako mestský bulvár s prevládajúcimi komerčnými prevádzkami s atraktívnym parterom, je súčasťou jednej z najvýznamnejších kompozičných osí a peších ťahov mesta prepájajúcou v severojužnom smere železničnú stanicu cez Národnú ulicu – nám. Andreja Hlinku – Mariánske nám. – bývalé nám. Ľudovíta Štúra (terajšie OC AUPARK) – ul. Antona Bernoláka – centrum Rudiny I na Hlinách – budúce centrum Rudiny II na Hlinách až po centrum sídliska Solinky.

Na sídlisku Hliny III-IV sa okrem bytovej výstavby nachádzajú objekty občianskej vybavenosti. Tie sú sústredené, ako obojstranná výstavba zo samostatne stojacich objektov, pozdĺž ul. A. Bernoláka. Pôvodne sa v území nachádzalo 6 objektov OV s obchodnými prevádzkami v kontakte ulice pri 9-podlažných bytových domoch a objekty materských škôl a detských jasí. S postupom času od začiatku 21. storočia postupne dochádzalo k zahusťovaniu výstavby objektami OV. Tiež boli prestavované, pristavované a nadstavované objekty pôvodných objektov OV s obchodnými prevádzkami. Novostavbami s OV a polyfunkčnou výstavbou sa „vyplnili“ pôvodné nezastavané nárožia sídliska v kontakte s ul. T. Rúžičku / A. Bernoláka, Komenského / J. Fándlyho i Komenského / T. Rúžičku.

Na sídlisku Hliny III-IV sa tak ešte, okrem pôvodných bytových domov, nachádzajú aj nasledovné objekty občianskej vybavenosti (ďalej len „OV“) a polyfunkčných domov:

V časti Hliny III:

- OC GALÉRIA SILVIA), A. Bernoláka 48A, novostavba do pôvodnej zástavby,
- OV (MINDKRAFT s.r.o.), A. Bernoláka 54, pôvodná stavba,
- OV (polyfunkčný dom), A. Bernoláka 60, pôvodná stavba,
- OV (SPEKTRUM s.r.o.), A. Bernoláka 66, pôvodná stavba s nadstavbou a prístavbou,
- OV (FINES s.r.o. a GLOBAL LOGIC), A. Bernoláka 72, novostavba do pôvodnej zástavby,
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA, A. Bernoláka 74, novostavba do pôvodnej zástavby, 2003,
- AAA – autopožičovňa KOPAS CAR Žilina, T. Rúžičku 23, novostavba do pôvodnej zástavby,
- Materská škola Hliny III, Puškinova ul., (ako základná OV), pôvodná stavba,
- Detské jasle, Hliny III, Puškinova ul. (ako základná OV), pôvodná stavba,
- Polyfunkčné centrum AKIN, Komenského 63B, novostavba do pôvodnej zástavby,
- Polyfunkčný dom SSIM, Komenského 63A, novostavba do pôvodnej zástavby

V časti Hliny IV:

- OC TEMPO A. Bernoláka 23, novostavba do pôvodnej zástavby,
- OC (JUTEX.), A. Bernoláka 29, pôvodná stavba
- OC (EKOPROFIL), A. Bernoláka 35, pôvodná stavba,
- OC (AMAZONKA), A. Bernoláka 41, pôvodná stavba s nadstavbou a prístavbou,
- Krajská knižnica, A. Bernoláka 72, (ako základná OV), novostavba do pôvodnej zástavby,
- Bilingválne gymnázium, A. Bernoláka, novostavba do pôvodnej zástavby,
- Materská škola Hliny IV, Čajakova ul., (ako základná OV), pôvodná stavba,

V riešenom území ešte evidujeme:

- 10 rodinných domov v kontakte s Tajovského ul.
Pozn.: Uvedené rodinné domy so súkromnými pozemkami považujeme v UŠ za uzavreté areály a nie sú predmetom riešenia verejných priestranstiev,
- Detské ihrisko vo vnútrobloku Hliny III, medzi obytnými domami Puškinova 5,7, A. Bernoláka 62,64, a A. Bernoláka 68, 72,
- Detské ihrisko vo vnútrobloku Hliny IV, medzi obytnými domami Čajakova 6,8, A. Bernoláka 37, 39, a A. Bernoláka 31, 33,

Pozn.: Uvedené detské ihriská sa nachádzajú vo vnútroblokoch v zatienených priestoroch 9 – podlažnými bytovými domami. V UŠ navrhujeme ich zachovanie v tejto polohe a navrhujeme ďalšie dve (pre každú časť sídliska jedno) s vhodnejšou oslnenou polohou na verejnom priestranstve, zároveň v odstupe od ataku s komunikáciou využívanou motorovými vozidlami, Takéto riešenie tejto časti verejnej vybavenosti vyplynulo z prerokovania UŠ s občanmi dňa 05.12.2019.

- Športovo – rekreačné ihrisko Hliny III, medzi obytnými domami Puškinova 16 až 20 a Komenského 57 až 61,
Pozn.: Ihrisko navrhujeme modernizovať
- Radové garáže Hliny IV, pri bytovom dome Čajakova 19, 21,
- Radové garáže Hliny IV, pri bytovom dome Tajovského 38,

Pozn.: Uvedené garáže sú súkromné a z väčšej časti umiestnené na súkromných pozemkoch. Elimináciu ich nevhodného umiestnenia a neestetického pôsobenia v príslušnej časti riešeného územia navrhujeme riešiť „schovaním“ za strešnú a fasádnu zeleň.

- Minipark Hliny IV medzi západným okrajom pozemkov rodinných domov a bytovými domami na Čajakovej ul.
Pozn. Minipark navrhujeme jednoznačne zachovať a modernizovať doplnením detského ihriska.

Podľa disponibilných štatistických údajov od obstarávateľa (údaj v Zadaní pre vypracovanie tejto ÚŠ) žilo na sídlisku Hliny III-IV k 30.06.2019 – 2037 obyvateľov v 1683 bytoch.

Orientačná plocha sídliska Hliny III-IV je 16 ha. Aktuálna hustota tak je 128 obyv./ha.

B. RIEŠENIE URBANISTICKEJ ŠTÚDIE

B.1 ANALÝZA RIEŠENÉHO ÚZEMIA

B.1.1 Opis riešeného územia a popis pozitívnych a negatívnych javov ovplyvňujúcich obytné a životné prostredie riešeného územia

Súčasnú sídlisko Hliny III-IV nesie typické znaky pôvodnej výstavby a urbanistickej štruktúry hromadnej bytovej výstavby z obdobia socializmu z prelomu 50-tych a 60-tych rokov, do ktorej neskôr vstúpili ďalšie umiestnené stavby (hlavne od začiatku 21.stor.) z tzv. „zahusťovania sídliska“. Pôvodná obytná výstavba bola riešená technológiou panelovej výstavby. „Zahusťovanie“ sa realizovalo prevažne funkciami OV no i polyfunkčnou výstavbou s ďalším bývaním. To sa sústredilo na pôvodne voľné nárožia sídliska (pôvodné nárožia sídliska boli bez výstavby).

Pôvodná stavba sídliska bola ukončená v 60-tych rokoch 20. stor., t.j. pred cca 55 rokmi. Sídlisko tak vykazuje všetky znaky „zabývaného“ územia, čo hlavne dokumentuje existujúca vzrastlá zeleň.

S dlhším obdobím od ukončenia výstavby sa však v území celoplošne ukazujú znaky zanedbanej údržby a to takmer na všetkých existujúcich komunikáciách no i plochách verejnej zelene. Hlavne pri vzrastlej zeleni identifikujeme všeobecný problém „divokého“ rastu stromov bez potrebných zásahov, ktoré by dokumentovali jej ošetrovanie ako parkovo udržiavanej zelene no i výrub v súvislosti s presvetlením vnútroblokov. Tiež sa vo vnútroblokoch „objavuje“ nekonceptne umiestnená vzrastlá zeleň i krovitá zeleň s tzv. svojpomocnej výsadby.

Existujúci komunikačný skelet obslužnej i pešej dopravy zodpovedá pôvodným požiadavkám na ich dimenzovanie. Najvypuklejšie je to vidieť v poddimenzovanom riešení statickej dopravy a s tým súvisiace riešenie obslužných komunikácií (napr. v šírkovom usporiadaní komunikácií aj pre dopravnú – automobilovú obsluhu).

Napriek uvedenému je nutné konštatovať, že sídlisko Hliny III – IV, v porovnaní s ostatnými sídliskami mesta, vykazuje veľmi kvalitné obytné a životné prostredie. Je možné konštatovať, že spolu s sídliskami Hliny I-II zaujíma jedinečné postavenie v urbanistickej štruktúre mesta, ktoré je determinované:

1. Polohou

- v tesnej väzbe na absolútne – historické centrum mesta,
- optimálnou (až ideálnou) pešou dostupnosťou k existujúcej vyššej občianskej vybavenosti mesta i budúcej vyššej občianskej vybavenosti mesta (Centrum Rudiny I na Hlinách),
- optimálnou (až ideálnou) pešou dostupnosťou k dennej rekreačnej väzbe na rekreačné zázemie mesta (park Bôrik, lesopark Chrást).

2. Vybavenosťou

- existenciou základnej vybavenosti okrem základného školstva (najbližšia ZŠ Hliny VII).

3. Zeleňou

- plochami verejnej zelene vo vzťahu ku každému obytnému bloku.

4. Prostredím

- v urbanistickej štruktúre tvorenou „zo skladačky z doskových domov“ vytvárajúcich pocit uzatvorenej vnútroblokovej výstavby.
- ľudským merítkom stavieb v ťažiskových obytných častiach,

- tzv. polouzavretým blokovým spôsobom zástavby vytvárajúcim vymedzené poloverejné priestory participujúce k umiestnenej obytnej výstavbe.

5. Kompozíciou

- umiestnením na hlavnej pešej a kompozičnej osi mesta,

6. Dopravou

- s riešením prejazdu a riešením dopravnej obsluhy cez sídlisko len po obytných uliciach (s obmedzenou rýchlosťou 20km/hod.),
- ideálnou väzbou na základný komunikačný systém mesta,
- umiestnením izolačnej zelene (od Tajovského ul.) a odstupom od trasovania nadradenej dopravy (zapustená Mostná ulica).

B.1.1.1 Všeobecný opis jednotlivých javov a požiadavky mesta Žilina pri riešení revitalizácie sídlisk v meste.

Verejný priestor

Súčasný stav

V mnohých prípadoch je realizačne nedokončený podľa pôvodne navrhovanej koncepcie, následne s dlhodobou zanedbávanou údržbou.

Poznámka: Podľa požiadaviek poslancov na realizáciu menších investícií pre jeho základnú revitalizáciu, vedenie mesta eviduje požiadavky zo všetkých obvodov v celkovom objeme cca 80 mil. EUR.

Zámery mesta

Postupným zmapovaním problémov za účasti obyvateľov, užívateľov verejného priestoru a za pomoci odborníkov spracovaním štúdií revitalizácií, ktoré po prerokovaní aj za účasti dotknutých obyvateľov, budú spracované do následných projektových dokumentácií. Vydaním stavebných povolení bude môcť mesto rozhodnutím poslancov Mestského zastupiteľstva vyčleniť potrebné financie na realizáciu stavieb a zároveň možnosť požadovať aj financie zo štrukturálnych zdrojov EÚ.

Dopravná situácia (automobilová doprava)

Súčasný stav

V čase ich realizácie boli komunikácie projektované pre oveľa nižšiu intenzitu dopravy, kapacitu komunikácií a kapacitu odstavných parkovísk. Odstavné a parkovacie plochy boli v zmysle vtedajších noriem realizované len pre cca 25 až 30% kapacity vtedajšej potreby, s nevyužitím zastavaných plôch pod bytovými domami.

Zámery mesta

Posúdenie vhodného napojenia interného komunikačného systému sídliska v jeho napojení na vyšší dopravný systém mesta. Z hľadiska statickej dopravy vypočítať súčasnú normovú potrebu parkovísk vo vzťahu k existujúcim kapacitám pôvodných bytov (byty do 60 m² 1 parkovacie miesto, byty do 90 m² 1,5 parkovacieho miesta, byty nad 90 m² 2 parkovacie miesta + parkovacie miesta pre existujúce zariadenia školskej a občianskej vybavenosti). Stanovenie optimálnej kapacity doplnenia chýbajúcich parkovacích kapacít hlavne vo vzťahu k plochám zelene. Návrh riešenia parkovacích stojísk aj pre dobíjanie elektromobilov.

Poznámky spracovateľa:

Pre realizáciu nových parkovísk je potrebné predpokladať pre jedno parkovacie miesto na teréne cca 1.000 EUR, nadzemné parkovacie miesto cca 7.000 EUR a podzemné parkovacie miesto cca 20.000 EUR. Návrh riešenia parkovacích stojísk aj pre dobíjanie elektromobilov.

Vzľadom k tomu, že pri spracovaní UŠ nebol k dispozícii pasport bytov sa pri výpočte potrieb odstavných stání pre obyvateľov uplatňuje koef. 1,25 až 1,50 / byt. Do výpočtu sa nezaraďuje aktuálna výstavba z tzv. „zahusťovania sídliska“, kde sa predpokladá dodržanie normovej potreby parkovacích a odstavných stání.

Pešie plochy a pešie komunikácie, cyklistické trasy

Súčasný stav

Nedostatočná sieť, zlý stavebný a technický stav, často zatopené pri daždivých obdobiach, dlhodobou zanedbávanou údržba, ich povrch väčšinou s asfaltovým krytom, často chýbajúci peší centrálny priestor ako plocha pre stretávanie a sociálne kontakty obyvateľov zóny.

Zámery mesta

Posúdenie celkovej siete s ich rozšírením a prípadným doplnením centrálného pešieho priestoru, prípadne jeho celková revitalizácia. Návrh riešenia nových a revitalizovaných plôch v koncepcii umožňujúcej vsakovanie dažďových vôd do podlažia a ich zadržiavania v území. Riešenie cyklistických trás (cyklodopravy) v prepojení zóny sídliska s nadradenou sieťou cyklistických trás v meste.

Vzrastlá zeleň a trávnaté plochy

Súčasný stav

Dlhodobá zanedbávaná údržba a starostlivosť, (pozn: jedno kosenie trávnatých plôch mesta je cca 200 tisíc EUR), devastované trávnaté plochy dopravou a peším pohybom. Nekoncepčne vysadená vysoká zeleň často spôsobuje neprimerané tienenie bytov a poškodzuje fasády zateplených bytových domov, koreňový systém stromov poškodzuje spevnené plochy. Neudržiavané stromy svojim vekom ohrozujú obyvateľov a odstavené motorové vozidlá.

Zámery mesta

Projekt celkovej pasportizácie existujúcej zelene s návrhom jej revitalizácie a nových druhov vhodných do obytných zón aj z hľadiska zníženia nákladov na jej údržbu. Svetový trend ponechania časti trávnatých plôch bez kosenia pre lepšie podmienky rozvoja fauny a flóry a menšieho vysušovania takýchto plôch.

Občianska vybavenosť

Súčasný stav

Posúdenie kapacít základnej vybavenosti vo vzťahu k počtu a demografickej štruktúre obyvateľstva zóny. Problém predškolských a školských areálov, ktoré pôvodne poskytovali služby pre obyvateľov zóny, dnes predstavujú kapacity pre obyvateľov celého mesta ktorí privádzajú a odvážajú svoje deti osobnými vozidlami.

Zámery mesta

Doplnenie chýbajúcich kapacít, posúdenie voľných kapacít aj s možnosťou prenájmu takýchto priestorov vo vlastníctve iných subjektov mestom pre vytvorenie nových zariadení služieb a vybavenosti vzhľadom k demografickej štruktúre obyvateľstva.

Poznámka spracovateľa:

Riešenie občianskej vybavenosti nie je predmetom UŠ. Na druhej strane v riešenom území nebola pôvodne vybudovaná základná občianska vybavenosť, ktorá absentuje v zmysle súčasných požiadaviek. Ide o budovanie komunitných centier. Absenciu tejto vybavenosti naznačuje (odporúča) UŠ riešiť umiestnením komunitného centra novostavbou nad podzemným energoblokom v časť Hliny IV, ktorého poloha v sídlisku bude optimálna (vo väzbe na riešený parčík). Taktiež umiestnením nad podzemnou stavbou sa neuberá z plôch verejnej zelene. UŠ navrhuje riešenie objektu s vegetačnou strechou, čím vzrastie podiel zelene v riešenom území.

Podzemná technická infraštruktúra

Súčasný stav

Nekoncepčné vedenie trás a ich línii v zónach bez ich sústredenia do spoločných koridorov mimo spevnených plôch a mimo koreňového systému existujúcej zelene. Neexistujúca technická mapa mesta ktorá by znázorňovala jej celkový stav v území. Dlhodobá zanedbávaná údržba a čistenie dažďovej kanalizácie.

Zámery mesta

Spracovanie technickej mapy podzemnej infraštruktúry postupne v rozsahu celého územia mesta. Vyvolanie rokovaní s majiteľmi a správcami sietí tak aby pred samotnou revitalizáciou zóny mestom zabezpečili ich výmenu alebo opravu tak, aby následne po dokončení revitalizácie nepoškodili upravený verejný priestor. Pravidelné čistenie uličných vpustov a potrubí dažďovej kanalizácie.

Poznámka spracovateľa:

V UŠ je vyznačené súčasné umiestnenie jednotlivých zariadení podzemnej technickej infraštruktúry generované z disponibilných podkladov. Riešenie technickej infraštruktúry nie je predmetom UŠ, má informatívny charakter.

Urbanistický mobiliár, detské ihriská, zariadenia pre zmesový komunálny odpad (ZKO) a triedený komunálny odpad (TKO)

Súčasný stav

Nekonceptné riešenie, nedostatočné vybavenie, nefunkčné zariadenia, nevyriešený problém rozmiestnenia a situovania nádob pre ZKO a TKO.

Zámery mesta

Návrh dostatočného sortimentu a počtu prvkov mobiliáru, návrh ihriska pre deti a mládež, resp. dospelých a ľudí vyššej vekovej kategórii vo vzťahu k existujúcej demografickej štruktúre tejto časti obyvateľov zóny, vybaveného certifikovanými prvkami takýchto zariadení. Ustanovenie správcu ihriska, aj pre možnosť uplatnenia sa obyvateľom zóny v dôchodkovom veku, za dohodnutú mesačnú odmenu z rozpočtu mesta.

Zariadenia ZKO a TKO - celomestská štúdia možnosti riešenia veľkokapacitných kontajnerov, problém existujúcej podzemnej infraštruktúry a voľných disponibilných plôch pre ich umiestnenie. Alternatíva riešenia vhodne situovaných uzavretých, uzamykateľných a zastrešených nadzemných zariadení.

Celkový život zóny

Súčasný stav

Verejný priestor a život v zóne nedostatočne reflektuje požiadavky konkrétnej demografickej štruktúry obyvateľov, nedostatočné zariadenia pre jednotlivé vekové a sociálne skupiny obyvateľov zóny.

Zámery mesta

Stanovenie existujúcej demografickej štruktúry a modelovanie jej vývoja v návrhovom období revitalizácie (cca 25 rokov). Na takto stanovenú štruktúru riešiť škálu typologických zariadení a vybavenosti pre zabezpečenie požadovanej revitalizácie života v zóne.

B.1.1.2 Pozitívne urbanistické znaky sídliska

Pri spracovaní UŠ, ako spracovatelia tejto UŠ, identifikujeme nasledovné pozitívne urbanistické znaky sídliska:

- relatívne nízka hustota obyvateľov na ploche sídliska (aktuálny stav 128 obyv./ha) v porovnaní so sídliskami z 90-tych rokov, kde podľa pôvodných „socialistických“ technicko – hospodárskych ukazovateľov (ďalej len „THU“) mala dosahovať až 400 obyv./ha (napr. sídlisko Hájik),
- vysoký podiel plôch verejnej zelene so zapojenou vzrastlou výsadbou stromov,
- existencia izolačnej zelene oddelujúcej Tajovského ulicu od sídliska,
- existencia zapustenej nadradenej komunikácie - cesty 1/60 Mostná s eliminovaním hlukovej záťaže,
- existencia tzv. „sídlskového parku“ umiestneného v centrálnej časti riešeného územia,
- súčasné riešenie pripojenia systému obsluhy územia na nadradený dopravný systém, ktorá „pretína sídlisko“ len obytnými ulicami s rýchlosťou pohybu vozidiel 20km/hod s odbočeniami umiestnenými po obvode sídliska z existujúcich obslužno – zberných komunikácií (Komenského ul a ul. J. Fándlyho),
- umiestnená základná občianska vybavenosť, ktorá pokrýva základné potreby obyvateľov hlavne v oblasti základnej predškolskej a obchodnej vybavenosti.
- existencia hlavného pešieho ťahu mesta prechádzajúceho územím.

B.1.1.3 Negatívne urbanistické znaky (celoplošné a bodové prvky a javy) sídliska:

Pri spracovaní UŠ, ako spracovatelia tejto UŠ, identifikujeme nasledovné negatívne urbanistické znaky sídliska:

- zanedbaná údržba cestných komunikácií, spevnených plôch a peších chodníkov,
- absencia niektorých chodníkov,
- absencia potrebného počtu odstavných a parkovacích stání pre bývajúcich obyvateľov,
- existencia provizórnych odstavných stání iniciovaných obyvateľmi pri bytových domoch,
- zanedbaná pravidelná údržba verejnej zelene a nekonceptná (dopĺňaná) výsadba spôsobujúca poškodzovanie fasád, komunikácií a zatienenie bytov v nižších podlažiach,

- umiestňovaná dodatočná výstavba z tzv. zahusťovania (po roku 2008) spôsobujúca stiesnené pomery v území,
- existencia bariéry prístupu imobilných od zastávky hromadnej dopravy na ul. Mostnej.
- vizuál vlastnej ul. A. Bernoláka nezodpovedajúci jej postaveniu v urbanistickej štruktúre mesta.

B.1.2. Identifikácia problémov – celoplošné, bodové a líniové závady

Súčasťou 1. etapy prác na UŠ bola identifikácia zistených problémov, ktoré vyplynuli z prieskumu v teréne. Spracovateľ UŠ ich okrem popisu v tejto spáve, dokumentuje aj vo výkrese č.2. Problémový výkres.

Pri identifikácii problémov, súvisiacich s hlavným cieľom UŠ pre revitalizáciu územia – verejných priestranstiev sídliska, sú identifikované nasledovné problémy.

B.1.2.1 Celoplošné závady v riešenom území:

- chýbajúca koncepcia riešenia umiestnenia nádob na ZKO a TKO (zber zmesového odpadu a zber triedeného komunálneho odpadu),
- absencia komplexného riešenia drobnej architektúry,
- nevyhovujúci stav povrchových úprav a riešenia obslužných komunikácií a chodníkov,
- umiestnenie už nepoužívaných prvkov akými sú „sušiaci a klepáče“,
- nevyhovujúci stav pri osvetlení verejných priestranstiev, hlavne v priestore ul. A. Bernoláka,
- absencia vodozádržných opatrení,
- absencia koncepčného riešenia a zanedbaná údržba verejnej zelene.

B.1.2.2 Problémové body – bodové a líniové závady v riešenom území (viď umiestnenie vo výkr. č.2):

1. Funkčne a priestorovo neusporiadané verejné priestranstvo s prevládajúcimi spevnenými plochami.
2. Bariéra na verejnom chodníku znemožňujúca pohyb imobilných.
3. Zdevastované plochy verejnej zelene obslužnou dopravou motorovými vozidlami.
4. Zásobovanie po nevhodne priestorovo a funkčne usporiadanej spevnenej ploche.
5. Provizórna stavba nevhodne pôsobiaca v území.
6. Nevhodne široko usporiadaná prístupová komunikácia.
7. Pešia komunikácia (vyšľapaný chodník) na ploche verejnej zelene.
8. Nevhodné odstavovanie motorových vozidiel na obojsmernej obslužnej komunikácii.
9. Chýbajúce verejné osvetlenie.
10. Absentujúca protihluková stena od zbernej komunikácie mesta.
11. Nevhodné funkčné usporiadanie spevnenej plochy.
12. Uplatnenie tzv. piatej fasády z nadzemných pohľadov.
13. Vymedzenie plôch pre umiestnenie zariadení detských ihrísk

B.1.3. Participácia občanov pri riešení problémov sídliska

Mesto prijalo koncepciu zapojenia občanov sídliska – ich participáciu k riešeniu problémov tejto problematiky s výstupom v tejto UŠ. Umožnilo sa im tak zapojiť do verejného života v čo najširšej možnej miere.

Občanom sídliska bol doručený dotazník. Dotazník bol anonymný, kde v základných údajoch o respondentovi mali uviesť adresu, pohlavie a vek. Dotazníkový prieskum zorganizoval Odbor tlačový a zahraničných vecí mesta Žilina.

Dňa 23.10.2019 sa uskutočnilo stretnutie s občanmi za účasti zástupcov obstarávateľa a riešiteľského kolektívu UŠ. Zúčastneným občanom bol prezentovaný Problémový výkres a boli vytvorené podmienky aj na verbálne vyjadrenie postrehov a názorov na revitalizáciu sídliska.

V dotazníku sa mohli vyjadriť k nasledovným definovaným okruhom:

1. Čo považujete za najväčší problém vnútrobloku Hliny III-IV ? (označiť mohli max. 3 možnosti)
2. Čo vnímate ako pozitívum tohto vnútrobloku ? (označiť mohli max. 3 možnosti)
3. Čo by sa malo vo vnútrobloku zachovať ? (označiť mohli max. 3 možnosti)
4. Čo by ste uvítali v tejto lokalite
5. Využívate lavičky vo vnútrobloku?

6. Je v tejto lokalite dostatok chodníkov?
7. Aké prvky by ste uprednostnili na detskom ihrisku? (označiť mohli max. 3 možnosti)
8. Máte možnosť triediť odpad v tejto lokalite?

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu zo strany tlačového odboru mesta Žilina

Odbor tlačový a zahraničných vecí MsÚ zabezpečoval pri spracovaní UŠ Dotazníkový prieskum vrátane jeho vyhodnotenia.

Výsledok prieskumu poskytol spracovateľovi UŠ pre ktorého boli tieto údaje smerným podkladom k riešeniu UŠ v jej návrhovej fáze.

Závery po stretnutí s občanmi k ich názorom a požiadavkám na revitalizáciu sídliska zo strany spracovateľa UŠ

Názory občanov – obyvateľov sídliska Hliny III-IV boli prezentované osobne na stretnutí 23.10.2019 ako aj prostredníctvom vyplnených dotazníkov.

Vyhodnotenie týchto názorov nám potvrdilo, že veľká väčšina problémov riešeného územia – sídliska Hliny III-IV, ako sme ich zachytili v našom prieskume a následne graficky spracovali v problémovom výkrese, je rovnako vnímaná obyvateľmi.

Požiadavky občanov môžeme rozdeliť na dve veľké skupiny:

1. Prvá skupina sú názory a požiadavky na prevádzku / údržbu územia, ktoré sú smerované na samosprávu – mesto.

2. Druhá skupina sú názory a požiadavky na spôsob užívania verejných priestorov, existujúce obmedzenia, chýbajúce funkcie a podobne – tieto problémy sú riešené v navrhovanej časti UŠ revitalizácie sídliska.

Ako najzávažnejšie problémy hodnotíme:

- organizáciu parkovania v celom území (nedostatočne definované parkovacie miesta, devastácia plôch zelene v kontakte s komunikáciami),
- zlý technický stav spevnených plôch (dopravná obsluha, parkovanie, pešie chodníky),
- neudržiavané plochy zelene (najmä zanedbaná údržba vysokej zelene, čiastočne aj nevhodná druhová skladba, nevhodný spôsob výsadby),
- chýbajúce zariadenia pre voľnočasové aktivity pre jednotlivé vekové skupiny obyvateľov sídliska a riešenie súvisiacej problematiky detských ihrísk (poloha, počet, rozsah ich vybavenia).

Veľmi podstatným poznatkom pre nás je identifikácia obyvateľov zo svojim sídliskom, ktoré aj my vnímame ako veľmi príjemné a zabývané. Sídlisko nepotrebuje zásadné „chirurgické rezy“, ale na verejných priestranstvách realizovať údržbu, optimalizáciu a doplnenie dopravnej obsluhy s maximálnym využitím pozitívneho potenciálu, ktoré Hliny III-IV nesporne majú.

B.2 NÁVRH RIEŠENIA

B.2.1 Urbanistický návrh

B.2.1.1 Urbanistická a priestorová charakteristika

V riešenom území sú umiestnené jednotlivé stavby ku ktorým prislúchajú priestranstvá bez umiestnených nadzemných stavieb. Z hľadiska prístupnosti pozemkov rozdeľujeme územie nasledovne:

- Stavby umiestnené na verejne prístupných pozemkoch.
- Stavby umiestnené v uzatvorených areáloch.

Rozhodujúcu polohu v území zaujímajú stavby s verejne prístupnými priestranstvami. Medzi stavby s uzatvorenými areálmi zaraďujeme:

V časti Hliny III:

- OC GALÉRIA SILVIA, A. Bernoláka 48A, novostavba do pôvodnej zástavby,
- AAA – autopožičovňa KOPAS CAR Žilina, T. Rúžičku 23, novostavba do pôvodnej zástavby,
- Materská škola Hliny III, Puškinova ul., (ako základná OV), pôvodná stavba a areál,
- Detské jasle, Hliny III, Puškinova ul. (ako základná OV), pôvodná stavba a areál,

V časti Hliny IV:

- Krajská knižnica, A. Bernoláka 72 – časť auditórium, (ako základná OV), novostavba do pôvodnej zástavby,
- Bilingválne gymnázium, A. Bernoláka, novostavba a prestavba objektu pôvodného ateliéru Stavoprojektu Žilina ako novostavba do pôvodnej zástavby,
- Materská škola Hliny IV, Čajakova ul., (ako základná OV), pôvodná stavba a areál,

Predmetom návrhu revitalizácie sídliska je riešenie verejných priestranstiev.

B.2.1.2 Urbanistická koncepcia revitalizácie v riešenom území

Predmetom revitalizácie sú verejné priestranstvá vo vymedzenom území pôvodného sídliska. Vzhľadom k tomu, že územie sídliska Hliny III-IV vykazuje vysokú „zabývanosť“, aj napriek investičným aktivitám ktoré „zahustili“ sídlisko, vnímame ho ako urbanistický celok s ktorým súvisí navrhovaná urbanistická koncepcia v navrhovanom riešení UŠ.

Napriek umiestneniu niekoľko novostavieb, či prestavieb a nadstavieb objektov OV hodnotíme stav, najmä v území v ktorom je umiestnená pôvodná obytná výstavba, ako keby „zaspal čas“.

„Zaspanie času“ nemusí resp. nie je škodu veci. Územie s pôvodnou výstavbou za cca 55 rokov síce „dobehla“ doba, ktorá si vyžiada „vstúpiť“ do verejného priestranstva a navrhnuť riešenie ktoré si vyžaduje na jednej strane údržba územia. Na druhej strane súčasné normové potreby, hlavne v súvislosti s riešením dopravnej obsluhy, si vyžadajú primerané riešenie. Voči pôvodným obytným blokom a priamo do týchto obytných blokov nevstúpila „tzv. zahusťovacia a intenzifikačná“ investičná aktivita v rovine prístavieb či nadstavieb. Tento stav hodnotíme pozitívne. S týmto súvisí pozitívny jav, že sa v prevažnej miere zachoval „primeraný“, rozsah verejných priestranstiev s plochami verejnej zelene.

Koncepcia revitalizácie v tomto vymedzenom území nie je založená na „radikálnych rezoch“. Naznačuje principiálne zachovanie verejných priestranstiev v súčasnom rozsahu. Do plôch so zeleňou navrhovanou na revitalizáciu sa vstupuje minimálne a to najmä vo väzbe na súčasnú dopravnú obsluhu, kde v neusporiadanej hierarchii existujúceho komunikačného skeletu navrhuje „dopravný poriadok“. UŠ ho navrhuje pridelením funkčnej triedy a kategórie jednotlivým komunikáciám s normovým polohovým a smerovým usporiadaním a prípadným doplnením na tieto obslužné komunikácie „zavesených“ odstavňách a parkovacích stání.

Osobitné postavenie v riešenom území zaujíma priestor vlastnej ulice A. Bernoláka, ako urbanistický priestor s celomestským významom. Novým usporiadaním ulice je navrhované riešenie, ktoré jednoznačne vychádza v ústrety pešiemu pohybu. Navrhovaný prístup dopravnej obsluhy reflektuje na stav ktorý by jej vylúčením z priestoru ulice a riešením len tzv. čistej pešej zóny skomplikoval dopravnú obsluhu nielen OV ale aj sekundárnu obsluhu obytných častí tohto sídliska. Rozšírením - vstupom verejnej zelene sa „zobytní a zatraktívni“ charakter tohto významného verejného priestoru mesta.

Pre prehľadnosť a celistvosť navrhovaného riešenia v tejto UŠ sú dokumentované aj areály s uzavretou výstavbou, t.j. bez verejne prístupných priestranstiev. Sú súčasťou grafickej časti UŠ s dokumentovaním riešenie ako súčasného stavu.

Urbanistická koncepcia revitalizácie sídliska Hliny III – IV je založená na:

- V rozhodujúcej miere na akceptovaní založeného dopravného skeletu,
- riešení komplexnej prestavby verejných priestranstiev priestoru ul. A. Bernoláka, s akceptovaním riešenia ako pešej zóny – obytnej ulice, s novým usporiadaním peších chodníkov, doplnenej zelene a novým riešením verejnej dopravnej obsluhy vrátane riešenia primeraných potrieb statickej dopravy,
- akceptovaní vymedzených vnútroblokov, existujúcou prevažne pôvodnou výstavbou, s primeraným riešením dopravnej obsluhy vrátane nevyhnutnej statickej dopravy pri

- v maximálnej možnej miere zachovania plôch verejne dostupnej zelene v celom území časti sídliska,
- akceptovaní nevyhnutnosti zásahu aj s asanáciami do nehodnotnej, druho-vo nevhodnej a nekonceptne umiestnenej vzrastlej zelene s cieľom presvetlenia, prevzdušnenia a estetizácie hlavne v priestore „stiesnených“ vnútroblokoch v kontakte s 9 – podlažnou výstavbou,
- v rozhodujúcej miere na akceptovaní ostatných plôch verejnej zelene s umiestnenou vzrastlou zeleňou vrátane izolačnej zelene od Tajovského ul.,
- akceptovaní potrieb umiestnenia detských ihrísk pre jednotlivé časti sídliska a to zachovaním súčasných a doplnených po jednom pre Hliny III a Hliny IV, pričom sa uvažuje s komplexným vybavením pri detskom ihrisku v časti Hliny IV (pre mladšie i staršie deti),
- akceptovaní verejného športovo – rekreačného ihriska v jeho súčasnej polohe v rámci sídliska Hliny III,
- akceptovaní ponuky zo strany Bilingválneho gymnázia s možnosťou využívania vonkajšieho športového ihriska pre kolektívne športy pre športovo – rekreačné využívanie obyvateľmi sídliska,
- vytvorením podmienok pre umiestnenie komunitného centra v polohe nad zapusteným energoblokom v suteréne v rámci sídliska Hliny IV,
- odporúčaní a akceptovaní možnosti riešenia vegetačných striech na objektoch mesta ktoré sú aj vizuálne čitateľné ako tzv. piate fasády (2 x MŠ, DJ, doplnené pergoly na ul. A. Bernoláka, vo výhľade komunitné centrum) prípadne fasádnej zelene na týchto objektoch, nevylučuje sa riešenie vegetačných striech aj pri ostatných stavbách vrátane bytových domov,
- na riešení prepojenia sídliska s parkom na Bôriku navrhovanou pešou lávkou zabezpečujúcou mimoúrovňové bezkolízne prekonanie „cestnej bariéry“ Tajovského ulice (s odporúčaním jej riešenia s prekrytím kôli zimnej údržbe) a zároveň eliminujúce súčasný bariérový prepoj týchto území pre peší pohyb,
- návrhom eliminácie neestetického pôsobenia radových garáží v území navrhovanou strešnou a fasádnou zeleňou ako prostriedkom na tzv. „schovanie“ nevhodne umiestnených stavieb v riešenom území,

B.2.1.3 Organizácia riešeného územia a navrhované urbanistické riešenie v súvislosti s revitalizáciou vo vymedzených sektoroch

Z formálneho hľadiska je, v návrhovej časti UŠ územie sídliska Hliny III-IV, rozdelené na sektory označené A až P. Sektor A principiálne vymedzuje územie medzi sídliskami Hliny III a Hliny IV. Sektory B až H vymedzujú sektory v sídlisku Hliny III a sektory I až P vymedzujú sektory v sídlisku Hliny IV.

Takto vymedzené sektory umožnia realizovať následné revitalizačné opatrenia v relatívne funkčne a priestorovo vymedzených celkoch.

Navrhované urbanistické riešenie územia vo vymedzených sektoroch

Sektor medzi sídliskami HLINY III a Hliny IV

Sektor A – Plochy verejných priestranstiev ulice A. Bernoláka a verejné priestranstvá medzi expozitúrou NBS a Bilingválnym gymnáziom

- komplexné stavebné úpravy na komunikáciách a dotykových plochách ako pešej zóny (obytnéj ulice) s vymedzenou plochou pre prejazd dopravnej obsluhy s predpokladom rýchlosti pohybu vozidiel 20km/hod, plochami verejnej zelene vrátane vzrastlej zelene zo stromoradií a umiestnením malej architektúry a ostatnej verejnej technickej vybavenosti,
- smerové rozdelenie vo vymedzenej polohe pre prejazd dopravnej obsluhy a riešenie okružnej križovatky v polohe ul. A. Bernoláka / T. Rúžičku umožňujúce aj obrátisko vozidiel,
- návrh obojstranného doplnenia krytých pergol so strešnou zeleňou medzi objektami OV,
- návrh plôch verejnej zelene, odstránenie (návrh na presadenie) a doplnenie stromoradií vzrastlej zelene,
- vymedzenie parkovacích stání v rámci pešej zóny,
- návrh nového verejného osvetlenia,
- vyznačenie polohy cyklotrasy v rámci plochy pre prejazd dopravnej obsluhy a tiež v pešej zóne na južnom okraji sektoru (priestor medzi expozitúrou NBS a Bilingválnym gymnáziom),
- umiestnenie výťahu pre imobilných v polohe zastávky HD pri, pod úroveň pôvodného terénu zapustenej, Mostnej ulici,

V časti HLINY III

Sektor B - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Hliny III

- komplexné stavebné úpravy na komunikáciách a dotykových plochách ako obytných ulíc pre zmiešaný pohyb chodcov a vozidiel s predpokladom rýchlosti pohybu vozidiel 20 km/hod., so samostatnými chodníkmi, plochami verejnej zelene a umiestnením malej architektúry a ostatnej verejno technickej vybavenosti,
- vymedzenie parkovacích a odstavných stání v sektore,
- návrh doplnenia a úprav polohy stožiarov verejného osvetlenia,
- komplexné riešenie pôch zelene vrátane asanácií vzrastlej zelene, údržby a doplnenia plôch verejnej zelene,
- nové systémové riešenie stanovísk pre zmesový komunálny odpad (ďalej len „ZKO“) a triedený komunálny odpad (ďalej len „TKO“),
- systémové riešenie rozmiestnenia malej architektúry,
- zachovanie detského ihriska v súčasnej polohe a doplnenie ďalšieho v novej polohe v kontakte s areálom MŠ (s vybavenosťou min. pre mladšie deti), ako vyvolané riešenie tejto vybavenosti vyplývajúce z prerokovania s občanmi k navrhovanému riešeniu dňa 05.12.2019.

Sektor C - Plocha areálu a OC Galéria Silvia

- údržba spevnených plôch,
- údržba vyhradenej zelene,
- prípadné stavebné úpravy na komunikácii pred vstupom z východnej a severnej strany (odporúčané využitie na sezónne terasy).

Sektor D - Areál Materskej školy, Hliny III, Puškinova ul (plocha vyhradeného areálu).

- údržba spevnených plôch,
- údržba vyhradenej zelene,
- detské ihrisko s certifikovaným zariadením a správcom,

Sektor E - Areál Detských jasí, Hliny III, Puškinova ul. 14 (plocha vyhradeného areálu).

- údržba spevnených plôch,
- údržba vyhradenej zelene,
- detské ihrisko s certifikovaným zariadením a správcom,

Sektor F - Plochy verejných priestranstiev okolo areálu polyfunkčné centrum AKIN, Komenského ul.

- údržba spevnených plôch,
- údržba vyhradenej zelene,
- doplnenie vzrastlej zelene na parkovisku v dotyku s Mostnou cestou,

Sektor G - Areál AAA – autopožičovňa Kopas – CAR Žilina, ul. T. Rúžičku 23 (vyhradený areál),

- údržba spevnených plôch,
- údržba vyhradenej zelene vrátane izolačnej zelene od Mostnej cesty (I/60),

Sektor H - Areál expozitúry Národnej banky Slovenska. Ul. A Bernoláka 74

- údržba spevnených plôch,
- údržba verejnej zelene v predpolí objektu a vyhradenej zelene vrátane izolačnej zelene od Mostnej ulice,

V časti HLINY IV

Sektor I - Areál OC Tempo, ul. J. Fándlyho 23

- údržba spevnených plôch,
- údržba vyhradenej zelene,

Sektor J - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Hliny IV

- komplexné stavebné úpravy na komunikáciách a dotykových plochách ako obytných ulíc pre zmiešaný pohyb chodcov a vozidiel s predpokladom rýchlosti pohybu vozidiel 20km/hod., so samostatnými chodníkmi, plochami verejnej zelene a umiestnením malej architektúry a ostatnej verejno technickej vybavenosti,
- vymedzenie parkovacích a odstavných stání v sektore,
- návrh doplnenia a úprav polohy stožiarov verejného osvetlenia,

- komplexné riešenie plôch verejnej zelene vrátane asanácií vzrastlej zelene, údržby a doplnenia plôch verejnej zelene,
- nové systémové riešenie stanovísk pre zmesový komunálny odpad (ďalej len „ZKO“) a triedený komunálny odpad (ďalej len „TKO“),
- systémové riešenie rozmiestnenia malej architektúry,
- zachovanie detského ihriska v súčasnej polohe a doplnenie ďalšieho v novej polohe v kontakte s areálom MŠ (s vybavenosťou pre mladšie deti i staršie deti), ako vyvolané riešenie tejto vybavenosti vyplývajúce z prerokovania s občanmi k navrhovanému riešeniu dňa 05.12.2019.

Sektor K - Krajská knižnica vrátane vyhradeného areálu auditória, ul. A. Bernoláka 47

- údržba vyhradenej zelene,
- údržba areálových spevnených plôch.

Sektor L- Areál Materskej školy, Hliny IV, Čajakova ul. (plocha vyhradeného areálu),

- údržba spevnených plôch,
- údržba vyhradenej zelene,
- detské ihrisko s certifikovaným zariadením a správcom,

Sektor M – Plochy izolačnej zelene od Tajovského ul.

- údržba plôch verejnej zelene,
- údržba a realizácia chodníkov prepájajúcich chodník vedený súbežne s Tajovského ul. a vetvou obslužnej komunikácie ozn. K2

Sektor N – Bezbariérové pešie prepojenie s parkom na Bôriku

- údržba a výstavba verejnej zelene (popri Tajovského ulici),
- výstavba bezbariérovej pešej lávky pre chodcov a cyklistov (s odporúčaním riešenia ako krytou lávkou kôli zimnej údržbe).
- údržba chodníkov

Sektor O – Plochy izolačnej zelene od Tajovského ul.

- údržba plôch verejnej zelene,
- údržba chodníka vedeného súbežne s Tajovského ul.

Sektor P – Bilingválne gymnázium (uzavretý areál)

- údržba plôch vyhradenej a izolačnej zelene,
- údržba areálových spevnených plôch,
- režimové sprístupnenie univerzálnej športovej plochy ihriska aj pre občanov sídliska.

B.2.2 Návrh dopravy

B.2.2.1 Koncepcia dopravného riešenia

Navrhované riešenie akceptuje existujúci nadradený skelet dopravnej infraštruktúry kontaktujúci po obvode riešené územie. Ten je reprezentovaný súčasnými automobilovými komunikáciami v príslušnej kategórii a funkčnej triede, ktoré je kompatibilné s riešením v ÚPN – M Žilina v platnom znení. Ide o komunikácie Mostná cesta I/60 (III. mestský okruh), Tajovského (radiála), J. Fándlyho (prepoj radiál) a Komenského (radiála).

Navrhované riešenie akceptuje dopravný návrh v ÚPN-Z Žilina - Bulvár ktorý okrajovo zasiahol do riešenia ul. A. Bernoláka na stredo - severnom okraji riešeného územia.

Navrhovaná koncepcia revitalizácie verejných priestranstiev v časti navrhovaného dopravného riešenia v tejto UŠ sa týka verejných priestranstiev s komunikačným skeletom mimo uzavretých areálov nachádzajúcich sa v riešenom území.

Založený dopravný skelet je principiálne akceptovaný. Navrhované sú stavebné úpravy súvisiace s nastavením podmienok pre „interný dopravný poriadok“ ktorý jednoznačne zadefinoval j rozdelenie komunikácií s pridelením funkčnej triedy a kategórie. Navrhované sú nové šírkové riešenia obytných ulíc vychádzajúce v ústrety prevládajúceho obojsmerného pohybu vozidiel. V území prevládajú navrhované obytné ulice, ktoré umožňujú zmiešaný pohyb chodcov a vozidiel (obmedzená rýchlosť 20km/hod.) doplnené prepájajúcimi chodníkmi pre peších. Navrhované sú nové

šírkové riešenia obytných ulíc vychádzajúce v ústrety prevládajúceho obojsmerného pohybu vozidiel umožňujúce obmedzené odstavovanie a parkovanie vozidiel.

Osobitné postavenie v dopravnom skelete v riešenom území zaujíma ul. A. Bernoláka, je riešená ako pešia zóna (obytná ulica) s jednosmernými pruhmi pre vedenie dopravnej obsluhy vo vymedzenom priestore s obmedzeným riešením plôch aj pre šikmé parkovacie stáňa pre umiestnenú OV na tejto ulici.

Koncepcia revitalizácia dopravného skeletu v urbanistických častiach sídliska s pôvodnou výstavbou ukončenou cca pred 55 rokmi.

Navrhované riešenie s nárokmi na nasledovné investičné aktivity (po spracovaní UŠ) sa dotýka územia sídliska s pôvodnou výstavbou ukončenou pred cca 55 rokmi. Vtedajšie nároky na riešenie dopravnej obsluhy sa pohybovali v rozsahu cca 15 – 25 % oproti súčasným legislatívnym požiadavkám na ich dimenzovanie. Zodpovedá tomu stav v realizovaných kategóriách komunikácií s prístupom dopravnej automobilovej obsluhy (napr. šírkové usporiadanie komunikácií) a v dimenzovaní odstavných a parkovacích stání (pri objektoch bytových domov s hromadnou bytovou výstavbou a objektoch občianskej vybavenosti).

Navrhované riešenie principiálne zachováva existujúci skelet (schému riešenia) dopravnej obsluhy. Navrhuje jeho internú hierarchizáciu s rozdelením komunikácií na komunikácie funkčnej triedy C3 (ul. T. Rúžičku), D1 (obytné ulice so zmiešaným pohybom chodcov a vozidiel) a D3 (samostatné pešie chodníky). Cyklisti budú využívať túto upravenú dopravnú infraštruktúru mimo komunikácií vo funkčnej triede D3. Na komunikácie C3 a D1 sú v obmedzenom rozsahu navrhované „zavesené“ odstavné a parkovacie stáňa. Pri riešení odstavných a parkovacích stání nebol stanovený cieľ pokryť normové požiadavky na ich dimenzovanie. Sú výhradne riešené pri, na rekonštrukciu v príslušnej funkčnej triede a kategórii určených, existujúcich komunikáciách. Povrchová úprava doplnených aj rekonštruovaných plôch parkovacích a odstavných stání z vsakovacej betónovej eko dlažby vrátane spádovania (prívalové dažde) do plôch zelene (vodozadržné opatrenia).

Akceptovaný je založený systém peších komunikácií (D3) doplnený o chodníky prevažne v polohách kde si to vyžiadalo navrhované riešenie. Ide prevažne aj o navrhované chodníky v polohe vychodených na plochách verejnej zelene. Chodníky navrhujeme dláždené zámkovou betónovou dlažbou umožňujúcou vsak vody do podlažia).

V zmysle plánovanej legislatívy, požadujúcej pri realizovaní novostavby resp. významnej obnovy budovy umiestnenie dobíjajúcich staníc pre elektromobily, pripúšťame umiestnenia pre prípadné umiestnenie dobíjajúcich staníc vo väzbe na riešené odstavné a parkovacie stáňa (poznámka: nie rýchlonabíjacie). V každom prípade bude ich počet limitovaný okrem priestorových a ekonomických obmedzení aj stavom infraštruktúry – v tomto prípade kapacitnými požiadavkami na NN vedenia.

Koncepcia revitalizácia dopravného skeletu v ul. A. Bernoláka

Navrhované riešenie s nárokmi na nasledovné investičné aktivity (po spracovaní UŠ) sa dotýka aj územia sídliska s osobitným postavením v dopravnom skelete v riešenom území - ul. A. Bernoláka. Tá je riešená ako pešia zóna (obytná ul.) s funkčnou triedou D1 - D2 - D3 s vymedzenými pruhmi pre vedenie dopravnej obsluhy vo vymedzenom priestore s obmedzeným riešením plôch aj pre šikmé parkovacie stáňa. Dopravná obsluha je riešená oddelenými jazdnými pruhmi s okružnou križovatkou s ul. T. Rúžičku.

Cyklotrasy sú vedené v polohe vymedzenej pre prejazd dopravnej obsluhy.

Južná časť ulice je riešená výhradne ako pešia komunikácia s vyhradeným pruhom pre obojsmernú cyklotrasu. Tá v budúcnosti prepojí cez existujúci peší most budúcu pešiu zónu v území Centrum Rudiny I Na Hlinách.

Rozhodujúci podiel v spevnených plochách v ulici zaujímajú pešie komunikácie s dimenzovaním zodpovedajúcim postaveniu na jednom z hlavných ťahov mesta vedené popri – pozdĺž atraktívneho parteru tvoreného objektami OV. Navrhované riešenie umožňuje rovnomerne umiestnené pešie kolmé prepojenia.

Dopravné riešenie nevylučuje prejazd dopravnej obsluhy medzi sídliskami a ul. A. Bernoláka v poloách súčasných prejazdov medzi objektami OV hlavne pre ich dopravnú obsluhu a sekundárne pre bytovú výstavbu vo vnútroblokoch obytných častí sídlisk Hliny III a Hliny IV.

Súčasťou peších chodníkov je riešenie ich prekrytia v polohách medzi existujúcimi prekrytiami ako súčasťou objektov OV.

Koncepcia dopravného riešenia revitalizácie sídliska je založená na:

- akceptovaní priestorového a polohového riešenia zberno - obslužných komunikácií v existujúcej funkčnej triede a kategórii po obvode sídlisk (Mostná, Komenského, Tajovského a J. Fándlyho) vrátane existujúcich polôch pripojenia sídlisk Hliny III a IV na ne,
- akceptovaní riešenia obslužných komunikácií umiestnených vo „vnútri“ sídlisk s umiestnenou obytnou výstavbou bytových domov v prevládajúcej forme riešených vo forme obytných ulíc so zmiešaným pohybom chodcov a vozidiel,
- akceptovaní súčasného skeletu peších komunikácií doplnených v prevažnej miere o komunikácie na identifikovaných vychodených chodníkoch na plochách verejnej zelene,
- akceptovaní doplnenia parkovacích a odstavných stání v prevažnej miere „zavesených“ na existujúce a pre prístup dopravnej obsluhy vymedzené existujúce komunikácie,
- riešení komplexnej prestavby usporiadania verejných priestranstiev ul. A. Bernoláka ako pešej zóny (obytnej ulice) s vymedzeným priestorom pre verejnú dopravú obsluhu vrátane riešenia potrieb statickej dopravy pre osobné automobily (vetva ozn. „T“ zložená z oddelených jednosmerných pruhov) a pre dopravnú obsluhu a zásobovanie existujúcej OV,
- povrchovej úprave doplnených aj rekonštruovaných plôch parkovacích a odstavných stání z vsakovacej betónovej eko dlažby vrátane spádovania (prívalové dažde) do plôch zelene – vodozadržné opatrenia (podrobnejšie viď v časti B.2.3. Návrh zelene),
- povrchovej úprave peších chodníkov s betónovou zámkovou dlažbou spolu so spádovaním do zelene podporujúca vodozadržné opatrenia,
- pripustení umiestnenia dobíjajúcich staníc pre elektromobily (nie rýchlonabíjacie) vo väzbe na navrhované odstavné stania mimo ul. A. Bernoláka,
- navrhovanom mimoúrovňovom prepojení ponad Tajovského ul. s parkom na Bôriku pre peších a cyklistov,
- debarierizáciou pešieho pohybu umiestnením výťahu medzi zastávkou HD na Mostnej ulici a peším priestranstvom medzi Bilingválnym gymnáziom a expozitúrov NBS.

B.2.2.2 Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

Sektor medzi sídliskami HLINY III a Hliny IV

Sektor A – Plochy verejných priestranstiev ulice A. Bernoláka a verejné priestranstvá medzi expozitúrou NBS a Bilingválnym gymnáziom

- komplexné stavebné úpravy na komunikáciách a dotykových plochách ako pešej zóny (obytnej ulice) pre zmiešaný pohyb chodcov a vozidiel - stavebné úpravy na komunikácii rozhodujúca časť ako D1, vetva „T“ s oddelenými jazdnými pruhmi, vrátane riešenia a umiestnenia, na tieto komunikácie, „zavesených“ šikmých parkovacích stání pre osobné automobily,
- rozhodujúcu časť vytvoria chodníky vo funkčnej triede D1 vedené a optimálne dimenzované popri fasádach OV,
- v časti D1 vyznačenie pruhov pre cyklotrasu (D2),
- umiestnenie výťahu pre imobilných od zastávky HD na Mostnej ulici.

V časti HLINY III

Sektor B - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Hliny III

- komplexné stavebné úpravy na komunikáciách – vetvy ozn. A1, B1, C1, D1, E1, F1, G1, H1, I1, J1, K1, L1, M1, N1, O1 a P1 ako obytných ulíc pre zmiešaný pohyb chodcov a vozidiel vo funkčnej triede D1, so samostatnými chodníkmi vo funkčnej triede D3,
- ul. T. Rúžičku vo funkčnej triede C3 – vetvy R1,
- vymedzenie parkovacích a odstavných stání v sektore zavesených na komunikácie vo funkčnej triede C3 a D1,
- doplnenie peších chodníkov vo funkčnej triede D3 (aj v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),

Sektor C - Plocha areálu a OC Galéria Silvia

- údržba spevnených plôch pred a v kontakte s OC vo funkčnej triede D3,
- umožnenie umiestnenia sezónnych terás v kontakte s objektom OC na odporúčanej zámene pre umiestnenie parkovacích stání za sezónne terasy (odporúčané využitia na sezónne terasy).

Sektor D - Areál Materskej školy, Hliny III, Puškinova ul (plocha vyhradeného areálu),

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3,

Sektor E - Areál Detských jaslí, Hliny III, Puškinova ul. 14 (plocha vyhradeného areálu),

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3,

Sektor F - Plochy verejných priestranstiev okolo areálu polyfunkčné centrum AKIN, Komenského ul.

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3 a D1
- rekonštrukcia parkoviska v kontakte s Mostnou ulicou vyhradenou pre AKIN pre umiestnenie vzrastlej zelene.

Sektor G - Areál AAA – autopožičovňa Kopoa – CAR Žilina, ul. T. Rúžičku 23 (vyhradený areál),

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3 a D1,

Sektor H - Areál expozitúry Národnej banky Slovenska. Ul. A Bernoláka 74

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3,

V časti HLINY IV

Sektor I - Areál OC Tempo, ul. J. Fándlyho 23

- údržba spevnených plôch D1 a D3,

Sektor J - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Hliny IV

- komplexné stavebné úpravy na komunikáciách – vetvy ozn. A2, B2, C2, D2, E2, F2, G2, H2, I2, J2, K2, L2, M2, N2, O2 a R2 ako obytných ulíc pre zmiešaný pohyb chodcov a vozidiel vo funkčnej triede D1, so samostatnými chodníkmi vo funkčnej triede D3,
- ul. T. Rúžičku vo funkčnej triede C3 – vetva P2,
- vymedzenie parkovacích a odstavných stání v sektore zavesených na komunikácie vo funkčnej triede C3 a D1,
- doplnenie peších chodníkov vo funkčnej triede D3 (aj v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),

Sektor K - Krajská knižnica vrátane vyhradeného areálu auditória, ul. A. Bernoláka 47

- údržba vyhradenej zelene a komunikácií vo funkčnej triede D3 (aj auditórium),

Sektor L- Areál Materskej školy, Hliny IV, Čajakova ul. (plocha vyhradeného areálu),

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3,

Sektor M – Plochy izolačnej zelene od Tajovského ul.

- údržba a realizácia chodníkov vo funkčnej triede D3

Sektor N – Bezbariérové pešie prepojenie s parkom na Bôriku

- výstavba bezbariérovej krytej pešej lávky pre chodcov a cyklistov.
- údržba chodníkov vo funkčnej triede D3

Sektor O – Plochy izolačnej zelene od Tajovského ul.

- údržba a realizácia chodníkov vo funkčnej triede D3

Sektor P – Bilingválne gymnázium (uzavretý areál),

- údržba chodníkov vo funkčnej triede D3

Posúdenie riešenia statickej dopravy

Navrhované riešenie statickej dopravy sa v rozhodujúcej miere dotýka územia sídlisk s pôvodnou výstavbou ukončenou pred cca 55 rokmi. Vtedajšie nároky na riešenie odstavných a parkovacích stání sa pohybovali v rozsahu cca 15-25% oproti súčasným legislatívnym požiadavkám na ich dimenzovanie.

Územie s vyhradenými areálmi (vyššia OV) a objektami polyfunkčnej výstavby

V území s vyhradenými areálmi evidujeme nasledovné riešenie statickej dopravy, ktoré riešenie ÚS akceptuje. Ide o nasledovné počty vyhradených parkovacích stání:

- SSIM (4 terén + 17 suterén)	21 p.m.,
- AKIN (vyhradené na teréne)	75 p.m.,
- OC Galéria Silvia	28 p.m.,
- AAA – autopožičovňa KOPA (vo dvore)	12 p.m.,
- Národná banka Slovenska, Expozitúra (za chodníkom)	3 p.m.,
- GLOBAL LOGIC + Fines a.s.	33 p.m.,
- Spektrum s.r.o. (zároveň zásobovacie plochy)	6 p.m.,
- OV A. Bernoláka 60	7 p.m.,
- Mindcraft s.r.o.	6 p.m.,
- OC Tempo (pri zásobovaní)	11 p.m.,
- Jutex	6 p.m.,
- Ekoprofil	6 p.m.,
- Amazonka pri zásobovaní	4 p.m.,
- Bilingválne Gymnázium	14 p.m.,
Spolu:	232 p.m.

Územie s pôvodnou výstavbou s bytovými domami a OV postavenou pred cca 55 rokmi

Súčasný stav

V území s pôvodnou výstavbou s bytovými domami a základnou OV postavenou pred 55 rokmi evidujeme v súčasnosti nasledovné riešenie statickej dopravy. Do uvedených počtov zaraďujeme len oficiálne počty parkovacích a odstavných stání, nezaraďujeme využívané spenené plochy pôvodne určené pre iné využitie dopravnej obsluhy (napr. plochy využívané „divoko“ na parkovanie vozidiel). Ide o nasledovné počty vyhradených parkovacích a odstavných stání:

- Parkovacie a odstavné stania Hliny III	187 p.m.,
- A. Bernoláka,	60 p.m.,
- Garáže Hliny IV	27 p.m.,
- Parkovacie a odstavné stania Hliny IV	204 p.m.
Spolu:	478 p.m.

Navrhované riešenie

V pôvodnom území s bytovou výstavbou riešenie v UŠ navrhuje:

- Parkovacie a odstavné stania Hliny III	323 p.m.,
- A. Bernoláka,	66 p.m.,
- Garáže Hliny IV	27 p.m.,
- Parkovacie a odstavné stania Hliny IV	214 p.m.
Celkom:	630 p.m.

Posúdenie potrieb

OV:	
- návštevníci OV na ul A. Bernoláka - orientačne z úžitkovej plochy	120 p.m.,
- MŠ + DJ (zo zamestnancov)	12 p.m.,
Spolu	132 p.m.

Bytová výstavba (ostatná mimo PV AKIN+ SSIM+ SILVIA) spolu 1592 b.j.:

- odstavné stania pri koef. 1,25 p.m./byt	1900 p.m.,
---	------------

Celkom OV návštevníci + byty: 2032 p.m.

Záver pri riešení statickej dopravy

V navrhovanom riešení v UŠ v území s pôvodnou výstavbou evidujeme prírastok 152 parkovacích miest.

Návrh riešenia v UŠ pri celkových potrebách parkovacích a odstavných stání pôvodnej bytovej výstavby pri použití koeficientu 1,25 (v území prevládajú menšie byty) a orientačných potrebách pre návštevníkov OV (mimo AKIN+ SSIM + OC Silvia) 2032 p.m. a navrhovanom riešení 630 p.m. vykryva normové potreby na 31,00 % (deficit 1402 p.m.).

Pri riešení revitalizácie sídliska nebolo cieľom navrhnuť počet odstavných a parkovacích stání vyplývajúci z aktuálnych normových potrieb v princípe na úkor rozhodujúcich plôch verejnej zelene. Deficit parkovacích a odstavných stání bude nutné riešiť

v rámci parkovacích domov mimo riešeného územia, tak ako je to navrhované v ÚPN-M v platnom znení. Možno konštatovať že už v súčasnosti odstavuje vozidlo množstvo obyvateľov sídlisk Hliny III a Hliny IV v parkovacej garáži na Hlinách. Údaj o tomto počte pri spracovaní UŠ nebol k dispozícii.

Všetky navrhované aj rekonštruované parkovacie plochy navrhujeme zhotoviť zo vsakovacej eko dlažby.

B.2.3 Návrh zelene

B.2.3.1 Koncepcia riešenia verejnej zelene

Koncepcia riešenia novonavrhovanej zelene je determinovaná pôvodnou vegetáciou drevín, ktorá je síce riešená nekonceptne (čo spôsobuje v určitých miestach funkčné a estetické problémy), ale na strane druhej tvorí nesmierne dôležitú a funkčnú zložku zelenej mestskej infraštruktúry, ktorá je dôležitá nielen pre sídlisko samotné. Preto návrh riešenia zelene nepočíta s masívnou asanáciou drevín a potrebou následnej dosadby, ale dopĺňa existujúcu zeleň o funkčné a estetické prvky ako sú trvalkovo krovité výsadby a systém vodozádržných opatrení umiestnených v okrasných záhonoch. Celkovo navrhujeme na presadenie prípadnú asanáciu stromov z estetického, zdravotného prípadne požičného hľadiska 72 kusov drevín v priestoroch vnútroblokov a popri líniových stavbách a 51 kusov drevín na presadenie v časti pešieho ťahu ulice Antona Bernoláka. Tento počet vychádza z terénneho prieskumu, ktorý hodnotil každú drevinu individuálne a zohľadňoval viacero kritérií pre drevinovú vegetáciu v mestskom prostredí.

Existujúcu zeleň tvoria vzrastlé dreviny vo vekovej skladbe 40 – 50 rokov a mladšie výsadby. V poslednom období bola zeleň dopĺňaná o solitérne dreviny vo vekovej skladbe 10 – 20 rokov. Tieto dreviny slúžia ako nosný prvok novonavrhovaným zeleným prvkom na sídlisku.

Centrálny priestor sídliska tvorí hlavný peší ťah a to ulica Antona Bernoláka, kde sa nachádza nová výsadba vzrastlej zelene pozostávajúca z 51 kusov *Prunus cerasifera* 'Nigra', ktorá je vysadená v nerovnomernom spone a samotný druh dreviny nespĺňa novonavrhovanú koncepciu riešenej zelene. Preto návrh riešenia tejto centrálnej plochy navrhuje presadenie tejto existujúcej líniovej zelene.

Existujúcu zeleň vo verejných priestranstvách predstavuje 890 kusov vzrastlej drevinovej vegetácie. Ide prevažne o listnaté dreviny v skladbe lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), pagaštan konský (*Aesculus hippocastanum*), breza previsnutá (*Betula pendula*), javor mliečny (*Acer platanoides*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Z ihličnatých drevín sa v priestore Hliny III a Hliny IV nachádzajú smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), borovica čierna (*Pinus nigra*), duglaska tisolistá (*Pseudotsuga menziesii*) a smrekovec opadavý (*Larix decidua*). Tieto dreviny tvoria kostru drevinovej vegetácie, ktorá je špecifická nekonceptným umiestnením, čo spôsobuje viaceré problémy, ktoré sa návrh riešenia snaží riešiť asanáciou prípadne presadením daného jedinca. Tieto dreviny nezahrňujú vegetáciu v priestoroch vyhradenej zelene. Ide len o zeleň na verejných priestranstvách v priestoroch vnútroblokov a popri líniových stavbách. Medzi vysoko hodnotenou zeleňou sa nachádza viacero drevín, ako skupina troch vzrastlých hrabov obyčajných (*Carpinus betulus*) vo vnútrobloku na ulici Tomáša Ružičku pri bytovom dome 2186/5, dva jedince vzrastlej borovice čiernej (*Pinus nigra*) taktiež vo vnútrobloku na ulici Tomáša Ružičku pri bytovom dome 2185/7, hodnotná lipa malolistá (*Tilia cordata*) vo vnútrobloku pri bytovom dome 2184/13. Hodnotné dreviny sa taktiež nachádzajú na v priestoroch hlíny III a to druhu lipa malolistá (*Tilia cordata*) pri bytovom dome 2188/16, borovica čierna (*Pinus nigra*) pri bytovom dome 2183/7, jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) pri bytovom dome 2192/29 a borovica limbová (*Pinus cembra*) pri bytovom dome 2164/13.

Pri následnej projektovej dokumentácii bude potrebné zhodnotiť dreviny podrobným dendrologickým prieskumom, ktorý bude presnejšie definovať stav a hodnotu jednotlivých drevín.

Návrh riešenia verejnej zelene sa snaží čo najviac využiť súčasnú hodnotnú vzrastlú zeleň a súčasne ju doplniť o funkčné zelené prvky ktoré budú estetické a zároveň funkčné v dobe klimatických zmien. Špecifickým riešením je návrh sadových úprav ulice Antona Bernoláka kde je vytvorený systém navzájom prepojených zelených prvkov a to prostredníctvom systému vodozádržných opatrení. Priestor je obohatený o vzrastlé dreviny v pravidelnom spone a taktiež o centrálnu trvalkovo krovitú záhonu, ktoré slúžia ako vsakovacie priestory pre zrážkovú vodu. Zeleň v tomto priestore je obohatená aj o vegetačné strechy nad pešou trasou, pričom tieto strešné záhrady sú taktiež napojené na vodozádržný systém zrážkovej vody.

Pri nových výsadbách odporúčame vysádzať dreviny, ktoré sa lepšie adaptujú na prebiehajúce klimatické zmeny a špecifické mestské podmienky, je potrebné taktiež zhodnotiť použitý kultivar dreviny tak aby v budúcnosti nespôsoboval problémy, ktoré sú momentálne v riešenom území dosť výrazné a viditeľné. Pri krovito trvalkových výsadbách je potrebné dbať na svetelné nároky v ktorých budú vysadené.

Uvádzame odporúčané druhy pre klimatické zmeny v mestskom prostredí na základe nemeckého výskumu v stredoeurópskych podmienkach GALK e.V. Strassenbaumliste:

- *Acer campestre* (javor poľný)
- *Acer rubrum* (javor červený)
- *Carpinus betulus* (Hrab obyčajný)
- *Cornus mas* (Drieň obyčajný)
- *Corylus colurna* (Liseska turecká)
- *Fraxinus ornus* (jaseň manový)
- *Ginkgo biloba* (Ginko dvojľaločné)
- *Gleditsia triacantos* (Gledíčia trojtŕňová)
- *Koelreuteria paniculata* (Jaseňovec metlinatý)
- *Liquidambar styraciflua* (Ambrovník styraxový)
- *Malus sp* (Hybridné jablone)
- *Pinus sylvestris* (Borovica lesná)
- *Sophora japonica* (Sofora japonská)
- *Tilia platyphyllos* (Lipa veľkolistá)
- *Sorbus aria* (Jarabina mukyňová)
- *Quercus petraea* (Dub zimný)

B.2.3.2 Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

Sektor medzi sídliskami HLINY III a Hliny IV

Sektor A – Plochy verejných priestranstiev ulice A. Bernoláka a verejné priestranstvá medzi expozitúrou NBS a Bilingválnym gymnáziom

- presadenie existujúcich 51 vzrastlých drevín *Prunus cerasifera* 'Nigra'
- výsadba novonavrhovanej drevinovej vegetácie pozdĺž pešej trasy a v centrálnej časti v spevnenej ploche (odporúčame dlhoveké dreviny a kultivary, ktoré budú v dospelosti dosahovať výšku 8 – 12 m a šírku koruny 6 – 7 m čo vytvorí požadované estetický efekt v priestoroch ulice A. Bernoláka)
 - vybudovanie prepojeného systému vodozádržných opatrení v celom priestore ulice,
 - výsadba trvalkovo krovitých výsadiieb, ako súčasť vodozádržných opatrení,
 - vybudovanie vegetačných striech na peších prestrešeniach (prepájajúcich pergolách),
 - výsadba vzrastlých drevín pred budovou Bilingválneho gymnázia (odporúčame kontrastný druh drevín oproti drevinám popri líniovej stavbe na ulici A. Bernoláka. Kontrast odporúčame kvitnutím prípadne jesenným prefarbovaním listov).

Sektory v časti HLINY III

Sektor B - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Hliny III

- funkčné a zdravotné zhodnotenie existujúcej drevinovej vegetácie,
- asanácia vybraných drevín na základe dendrologického prieskumu,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiel popri spevnených plochách ktoré budú slúžiť aj ako vodozádržný systém v priestore vnútrobloku.

Sektor C - Plocha areálu a OC Galéria Silvia

- súčasť sadových úprav ulice Antona Bernoláka - sektor A,
- údržba existujúcej zelene.

Sektor D - Areál Materskej školy, Hliny III, Puškinova ul (plocha vyhradeného areálu),

- riešenie vegetačných striech,
- funkčná rekonštrukcia zelene.

Sektor E - Areál Detských jasí, Hliny III, Puškinova ul. 14 (plocha vyhradeného areálu),

- riešenie vegetačných striech,
- funkčná rekonštrukcia zelene.

Sektor F - Plochy verejných priestranstiev okolo areálu polyfunkčné centrum AKIN, Komenského ul.

- doplnenie vzrastlých drevín v rámci spevnenej plochy parkoviska,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiel popri spevenených plochách ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku.

Sektor G - Areál AAA – autopožičovňa Kopoa – CAR Žilina, ul. T. Rúžičku 23 (vyhradený areál),

- výsadba trvalkovo krovitých podsadiel popri spevenených plochách.

Sektor H - Areál expozitúry Národnej banky Slovenska. Ul. A Bernoláka 74

- doplnenie vzrastlých drevín pozdĺž spevnenej plochy,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiel popri spevenených plochách.

Sektory v časti HLINY IV

Sektor I - Areál OC Tempo, ul. J. Fándlyho 23

- údržba existujúcej zelene.

Sektor J - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Hliny IV

- funkčné a zdravotné zhodnotenie existujúcej drevinovej vegetácie,
- asanácia vybraných drevín na základe dendrologického prieskumu,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiel popri spevenených plochách ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku

Sektor K - Krajská knižnica vrátane vyhradeného areálu auditória, ul. A. Bernoláka 47

- súčasť sadových úprav ulice Antona Bernoláka - sektor A,
- doplnenie vzrastlých drevín pozdĺž spevnenej plochy,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiel popri spevenených plochách ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku.

Sektor L- Areál Materskej školy, Hliny IV, Čajakova ul. (plocha vyhradeného areálu).

- riešenie vegetačných striech,
- funkčná rekonštrukcia vyhradeného areálu.

Sektor M – Plochy izolačnej zelene od Tajovského ul.

- doplnenie krovitých a podrostových rastlín ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku

Sektor N – Bezbariérové pešie prepojenie s parkom na Bôriku

- doplnenie vzrastlých drevín pozdĺž spevnenej plochy a v spevnenej ploche ako súčasť zelenej infraštruktúry mesta (prepojenie zeleňou parku a ulice Antona Bernoláka),
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiel popri spevenených plochách.

Sektor O – Plochy izolačnej zelene od Tajovského ul.

- doplnenie vzrastlých drevín pozdĺž spevnenej plochy,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiel popri spevenených plochách.

Sektor P – Bilingválne gymnázium (uzavretý areál).

- doplnenie vzrastlých drevín,
- výsadba trvalkovo krovitých záhonov ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku.

B.2.4 Návrh malej architektúry

B.2.4.1 Koncepcia riešenia malej architektúry

Koncepcia riešenia malej architektúry podporuje základné ciele urbanistickej štúdie na dotvorenie verejných priestranstiev so zámerom vytvorenia plnohodnotného obytného prostredia. Okrem vyhodnotenia súčasného stavu malej architektúry v riešenom území z hľadiska jej rozsahu, rozmiestnenia a funkčnosti, resp. nefunkčnosti či estetického alebo technického opotrebenia, boli pre koncepciu determinujúce výstupy z požiadaviek obyvateľov formulovaných v rámci participatívnych procesov (pozri B.1.3.). Tieto boli čiastočne korigované zámermi mesta na riešenie jednotlivých

čiastkových problémov, pričom tieto zámery neboli v rozpore s autorským názorom spracovateľov urbanistickej štúdie (napr. nahradenie viacerých menších detských ihrísk jedným rozsiahlejším ihriskom s kvalitným zariadením, koncentrácia miest pre zber komunálneho odpadu a pod.), resp. požiadavky obyvateľov boli zohľadnené v riešení UŠ (ponechanie súčasnej polohy detských ihrísk + navrhovaná nová poloha ihrísk).

Navrhované rozmiestnenie prvkov malej architektúry podporuje riešenie priestoru ulice A. Bernoláka s celomestským významom a koncepciu hlavného „zeleného“ priestoru v časti Hliny IV „sídlskového miniparku“ s podporou aktivít pre všetky vekové skupiny obyvateľov. Ostatné priestory sú doplnené prvkami malej architektúry len v minimálnom „servisnom“ rozsahu, ponechávajúcim vnútrobloky medzi jednotlivými obytnými domami ako kľudové poloverejné priestranstvá (okrem priestorov kde boli zachovaním detské ihriská pre najmenšie deti).

Prvky malej architektúry delíme do troch základných skupín:

- základné vybavenie – lavičky, odpadkové koše, stojany na bicykle (aj pre zdieľané Bike KIA), osvetlenie,
- prvky pre rôznovekové aktivity - detské ihrisko pre menšie deti, hracie prvky pre väčšie deti, workoutové prvky,
- stanoviská pre zber komunálneho odpadu (ZKO a TKO),

B.2.4.2 Navrhované riešenie malej architektúry vo vymedzených sektoroch

Sektor medzi sídliskami HLINY III a Hliny IV

Sektor A – Plochy verejných priestranstiev ulice A. Bernoláka a verejné priestranstvá medzi expozitúrou NBS a Bilingválnym gymnáziom

- navrhované parkové lavičky v kontakte s chodníkom - pod navrhovanými pergolami so strešnou zeleňou medzi objektami vzrastlej zelene doplnené odpadkovými košmi a stojanmi na bicykle s možnosťou umiestnenia stojanov aj pre zdieľané bicykle Bike KIA (dodržať odstup medzi uvedenými prvkami).
- doplnené verejné osvetlenie symetricky na oboch stranách ulice.

Sektory v časti HLINY III

Sektor B - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Hliny III

- navrhované parkové lavičky v miestach rozšírenia chodníkov a pri detskom ihrisku, odpadkové koše, miesta pre zber TKO a ZKO s overením dochôdzej vzdialenosti 65m (pozri v.č..4 Návrh dopravného riešenia),
- navrhované stojany na bicykle v kontakte s občianskou vybavenosťou (materská škola, detské jasle) a detským ihriskom.
- navrhované ihrisko pre menšie deti (v novej + existujúcej polohe),
- navrhovaná obnova športového ihriska pre loptové hry s doplneným oplotením.

Sektor C - Plocha areálu a OC Galéria Silvia

- navrhovaný odpadkový kôš.

Sektor D - Areál Materskej školy, Hliny III, Puškinova ul (plocha vyhradeného areálu).

- bez navrhovaných prvkov.

Sektor E - Areál Detských jasí, Hliny III, Puškinova ul. 14 (plocha vyhradeného areálu).

- bez navrhovaných prvkov.

Sektor F - Plochy verejných priestranstiev okolo areálu polyfunkčné centrum AKIN, Komenského ul.

- bez navrhovaných prvkov (odpadkový kôš predpokladáme ako vybavenie existujúcej zastávky MHD).

Sektor G - Areál AAA – autopožičovňa Kopoa – CAR Žilina, ul. T. Rúžičku 23 (vyhradený areál) ,

- bez navrhovaných prvkov.

Sektor H - Areál expozitúry Národnej banky Slovenska. Ul. A Bernoláka 74

- bez navrhovaných prvkov.

Sektory v časti HLINY IV

Sektor I - Areál OC Tempo, ul. J. Fándlyho 23

- navrhovaný odpadkový kôš.

Sektor J - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Hliny IV

- navrhované parkové lavičky v miestach rozšírenia chodníkov a pri detskom ihrisku,
- navrhované odpadkové koše,
- navrhované miesta pre zber TKO a ZKO s overením dochôdznej vzdialenosti 65m (pozri č.v.4 Návrh dopravného riešenia),
- navrhované stojany na bicykle v kontakte s občianskou vybavenosťou (materská škola, auditórium knižnice) a detskom ihrisk,
- navrhované ihrisko pre menšie deti (v novej polohe + existujúcej polohe), v miniparku uvažujeme aj s prvkami pre hru väčších detí,
- doplnené verejné osvetlenie v miniparku,

Poznámka: V prípade vybudovania komunitného centra uvažujeme s jeho využitím ako „servisného“ priestoru pre ďalšie aktivity v kontakte s miniparkom (záhradný šach, požičiavanie športového náradia, umiestnenie WC). Taktiež bude možné riešiť oddychové zariadenia v rámci vegetačnej strechy.

Sektor K - Krajská knižnica vrátane vyhradeného areálu auditória, ul. A. Bernoláka 47

- bez navrhovaných prvkov,

Sektor L- Areál Materskej školy, Hliny IV, Čajakova ul. (plocha vyhradeného areálu),

- bez navrhovaných prvkov,

Sektor M – Plochy izolačnej zelene od Tajovského ul.

- bez navrhovaných prvkov,

Sektor N – Bezbariérové pešie prepojenie s parkom na Bôriku

- doplnený odpadkový kôš.

Poznámka: Vzhľadom na predpokladaný rozsah pohybu chodcov, cyklistov, navrhujeme uvažovať s dostatočnou šírkovou dimenziou lávky (pešieho mosta).

Sektor O – Plochy izolačnej zelene od Tajovského ul.

- bez navrhovaných prvkov.

Sektor P – Bilingválne gymnázium (uzavretý areál),

- navrhujeme doplnenie športovej časti areálu o workoutové prvky, stojan na bicykle,

Poznámka: V UŠ uvažujeme so zdieľaným využívaním športovísk aj verejnosťou.

B.2.4.3 Charakteristika navrhovaných prvkov

Navrhované prvky malej architektúry – parkové lavičky, stojany na bicykle, odpadkové koše – použiť typové výrobky renomovaných dodávateľov, s vysokým nárokom na estetiku, funkčnosť a vysokú odolnosť. Lavičky navrhujeme s operadlami, sedacia plocha drevená, príklady prvkov sú v obrazovej prílohe a v grafickej časti.

Pre prvky detského ihriska navrhujeme ohradený areál s pieskovým alebo štrkovým povrchom. Prvky pre aktivitu väčších detí navrhujeme z prírodných materiálov, s využitím existujúcich prírodných prvkov (napr. vzrastlá zeleň). Podklad trávnatý, mulčovací kôra, štrk. Príklady prvkov sú v obrazovej prílohe a v grafickej časti.

Pre všetky prvky – použiť výhradne certifikované hracie prvky, požadovaná vysoká estetická a technická úroveň, uprednostniť prírodné materiály, podklad sypký prírodný materiál – piesok, štrk, nedoporučujeme gumenné plošné prvky, dodržať STN EN 1176, STN EN 1177. STN EN 1176 upravuje všeobecné bezpečnostné požiadavky na detské ihriská a skúšobné metódy, ďalšie špecifické bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy na jednotlivé druhy zariadení, návod na inštaláciu, kontrolu, údržbu a prevádzku týchto zariadení. STN EN 1177 ustanovuje napr. povrch ihriska, ktorý musí byť spôsobilý stlmiť náraz, ďalej bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy.

Stanoviská komunálneho odpadu navrhujeme koncentrovať do blokov so všetkými druhmi odpadov – separovaný aj zmesový komunálny odpad. Navrhujeme uzamykateľné oceľové objekty

porastené popínavou zeleňou. V prípade požiadavky mesta na realizáciu polozapustených resp. zapustených kontajnerov je potrebné v ďalších stupňoch projektovej prípravy navrhovanú polohu stanovišť pre zber komunálneho odpadu prispôbiť prípadnej overenej existencii podzemných sietí.

B.3. ZÁVERY

B.3.1 Všeobecne

Vypracovaná Urbanistická štúdia citlivo navrhla pretvorenie a dotvorenie verejných priestorov sídliska Hliny III-IV, hlavne v priestoroch s pôvodnou výstavbou ukončenou pred cca 55 rokmi a navrhla smerovanie pre vytvorenie plnohodnotného, atraktívneho, funkčne a esteticky vyváženého obytného prostredia. Zapojenie občanov do revitalizácie vytvorilo podmienky pre ich užšiu participáciu s obytým a životným prostredím ktoré užívajú, stotožnia sa s ním a zoberú ho za svoje.

Na základe analýzy problémov identifikovaných v grafickej (v.č.2 Problémový výkres) a textovej časti, vyhodnotením ankety od občanov tlačovým odborom mesta bolo v riešenom území navrhnuté koncepčné smerovanie v jednotlivých priestoroch vútroblokov v synergii s celkovým charakterom sídliska a jeho štruktúr, pretvorenie a dotvorenie verejných priestorov sídliska tak, aby táto mohla slúžiť ako východiskový podklad pre spracovanie následných projektových dokumentácií obnovy vymedzeného priestoru.

B.3.2 Sumarizácia navrhovaného riešenia pre jednotlivé sektory

Sektor A – Plochy verejných priestranstiev ulice A. Bernoláka a verejné priestranstvá medzi expozitúrou NBS a Bilingválnym gymnáziom

Navrhované dopravné riešenie

- komplexné stavebné úpravy na komunikáciách a dotkových plochách ako pešej zóny (obytnéj ulice) pre zmiešaný pohyb chodcov a vozidiel - stavebné úpravy na komunikácii rozhodujúca časť ako D1, vetva „T“ s oddelenými jazdnými pruhmi vo funkčnej triede časť D3, vrátane riešenia a umiestnenia, na tieto komunikácie, „zavesených“ šikmých parkovacích stání pre osobné automobily,
- v časti D1 vyznačenie pruhov pre cyklotrasu D2,
- umiestnenie výťahu pre imobilných od zastávky HD na Mostnej ulici

Navrhované riešenie verejnej zelene

- presadenie existujúcich 51 vzrastlých drevín *Prunus cerasifera* 'Nigra',
- výsadba novonavrhovanej drevinovej vegetácie pozdĺž pešej trasy a v centrálnej časti v spevnenej ploche (odporúčame dlhoveké dreviny a kultivary, ktoré budú v dospelosti dosahovať výšku 8 – 12 m a šírku koruny 6 – 7 m čo vytvorí požadované estetický efekt v priestoroch ulice A. Bernoláka)
- vybudovanie prepojeného systému vodozádržných opatrení v celom priestore ulice,
- výsadba trvalkovo krovitých výsadiieb, ako súčasť vodozádržných opatrení,
- vybudovanie vegetačných striech na peších prestrešeniach (prepájajúcich pergolách),
- výsadba vzrastlých drevín pred budovou Bilingválneho gymnázia (odporúčame kontrastný druh drevín oproti drevinám popri líniovej stavbe na ulici A. Bernoláka. Kontrast odporúčame kvitnutím prípadne jesenným prefarbovaním listov).

Návrh malej architektúry

- navrhované parkové lavičky v kontakte s chodníkom - pod navrhovanými pergolami so strešnou zeleňou medzi objektami vzrastlej zelene doplnené odpadkovými košmi a stojanmi na bicykle s možnosťou umiestnenia stojanov aj pre zdieľané bicykle Bike KIA (dodržať odstup medzi uvedenými prvkami).
- doplnené verejné osvetlenie symetricky na oboch stranách ulice.

Sektor B - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Hliny III

Navrhované dopravné riešenie

- komplexné stavebné úpravy na komunikáciách – vetvy A1, B1, C1, D1, E1, F1, G1, H1, I1, J1, K1, L1, M1, N1, O1 a P1 ako obytných ulíc pre zmiešaný pohyb chodcov a vozidiel vo funkčnej triede D1, so samostatnými chodníkmi vo funkčnej triede D3,

- ul. T. Rúžičku vo funkčnej triede C3 – vetvy R1,
- vymedzenie parkovacích a odstavných stání v sektore zavesených na komunikácie vo funkčnej triede C3 a D1,
- doplnenie peších chodníkov vo funkčnej triede D3 (aj v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),

Navrhované riešenie verejnej zelene

- funkčné a zdravotné zhodnotenie existujúcej drevinovej vegetácie,
- asanácia vybraných drevín na základe dendrologického prieskumu,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiet popri spevnených plochách ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku.

Návrh malej architektúry

- navrhované parkové lavičky v miestach rozšírenia chodníkov a pri detskom ihrisku, odpadkové koše, miesta pre zber TKO a ZKO s overením dochádznej vzdialenosti 65m (pozri v.č..4 Návrh dopravného riešenia),
- navrhované stojany na bicykle v kontakte s občianskou vybavenosťou (materská škola, detské jasle) a detským ihriskom.
- navrhované ihrisko pre menšie deti (v novej + existujúcej polohe),
- navrhovaná obnova športového ihriska pre loptové hry s doplneným oplotením.

Sektor C - Plocha areálu a OC Galéria Silvia

Navrhované dopravné riešenie

- údržba spevnených plôch pred a v kontakte s OC vo funkčnej triede D3,
- umožnenie umiestnenia sezónnych terás v kontakte s objektom OC na odporúčanej zámene pre umiestnenie parkovacích stání za sezónne terasy (odporúčané využitia na sezónne terasy).

Navrhované riešenie verejnej zelene

- súčasť sadových úprav ulice Antona Bernoláka sektor A
- údržba existujúcej zelene.

Návrh malej architektúry

- navrhovaný odpadkový kôš.

Sektor D - Areál Materskej školy, Hliny III, Puškinova ul (plocha vyhradeného areálu),

Navrhované dopravné riešenie

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3,

Navrhované riešenie verejnej zelene

- riešenie vegetačných striech,
- funkčná rekonštrukcia zelene.

Návrh malej architektúry

- bez navrhovaných prvkov

Sektor E - Areál Detských jasí, Hliny III, Puškinova ul. 14 (plocha vyhradeného areálu),

Navrhované dopravné riešenie

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3,

Navrhované riešenie verejnej zelene

- riešenie vegetačných striech,
- funkčná rekonštrukcia zelene.

Návrh malej architektúry

- bez navrhovaných prvkov

Sektor F - Plochy verejných priestranstiev okolo areálu polyfunkčné centrum AKIN, Komenského ul.

Navrhované dopravné riešenie

- údržba spevnených plôch pred a v kontakte s OC vo funkčnej triede D3,

Navrhované riešenie verejnej zelene

- doplnenie vzrastlých drevín v rámci spevnenej plochy parkoviska,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiet popri spevnených plochách ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku

Návrh malej architektúry

- bez navrhovaných prvkov

Sektor G - Areál AAA – autopožičovňa Kopoa – CAR Žilina, ul. T. Rúžičku 23 (vyhradený areál)

Navrhované dopravné riešenie

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3 a D1,

Navrhované riešenie verejnej zelene

- výsadba trvalkovo krovitých podsadiet popri spevnených plochách.

Návrh malej architektúry

- bez navrhovaných prvkov

Sektor H - Areál expozitúry Národnej banky Slovenska. Ul. A Bernoláka 74

Navrhované dopravné riešenie

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3,

Navrhované riešenie verejnej zelene

- doplnenie vzrastlých drevín pozdĺž spevnenej plochy,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiet popri spevnených plochách

Návrh malej architektúry

- bez navrhovaných prvkov

Sektor I - Areál OC Tempo, ul. J. Fándlyho 23

Navrhované dopravné riešenie

- údržba spevnených plôch D1 a D3,

Navrhované riešenie verejnej zelene

- údržba existujúcej zelene.

Návrh malej architektúry

- navrhovaný odpadkový kôš.

Sektor J - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Hliny IV

Navrhované dopravné riešenie

- komplexné stavebné úpravy na komunikáciách – vetvy A2, B2, C2, D2, E2, F2, G2, H2, I2, J2, K2, L2, M2, N2, O2 a R2 ako obytných ulíc pre zmiešaný pohyb chodcov a vozidiel vo funkčnej triede D1, so samostatnými chodníkmi vo funkčnej triede D3,
- ul. T. Rúžičku vo funkčnej triede C3 – vetva P2,
- vymedzenie parkovacích a odstavných stání v sektore zavesených na komunikácie vo funkčnej triede C3 a D1,
- doplnenie peších chodníkov vo funkčnej triede D3 (aj v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),

Navrhované riešenie verejnej zelene

- funkčné a zdravotné zhodnotenie existujúcej drevinovej vegetácie,,
- asanácia vybraných drevín na základe dendrologického prieskumu,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiet popri spevnených plochách ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku

Návrh malej architektúry

- navrhované parkové lavičky,
- navrhované odpadkové koše,
- navrhované miesta pre zber TKO a ZKO,
- navrhované stojany na bicykle,
- navrhované ihrisko pre menšie deti (nové ihrisko + ihrisko v existujúcej polohe), v miniparku uvažujeme aj s prvkami pre hru väčších detí.
- doplnené verejné osvetlenie v miniparku.

Poznámka: V prípade vybudovania komunitného centra uvažujeme s jeho využitím ako „servisného“ priestoru pre ďalšie aktivity v miniparku (záhradný šach, požičiavanie športového náradia, umiestnenie WC).

Sektor K - Krajská knižnica vrátane vyhradeného areálu auditória, ul. A. Bernoláka 47

Navrhované dopravné riešenie

- údržba vyhradenej zelene vo funkčnej triede D3 (aj auditórium),

Navrhované riešenie verejnej zelene

- súčasť sadových úprav ulice Antona Bernoláka - sektor A,
- doplnenie vzrastlých drevín pozdĺž spevnenej plochy,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiet popri spevnených plochách ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku

Návrh malej architektúry

- bez navrhovaných prvkov

Sektor L- Areál Materskej školy, Hliny IV, Čajakova ul. (plocha vyhradeného areálu),

Navrhované dopravné riešenie

- údržba spevnených plôch vo funkčnej triede D3,

Navrhované riešenie verejnej zelene

- riešenie vegetačných striech,
- funkčná rekonštrukcia vyhradeného areálu.

Návrh malej architektúry

- bez navrhovaných prvkov

Sektor M – Plochy izolačnej zelene od Tajovského ul.

Navrhované dopravné riešenie

- údržba a realizácia chodníkov vo funkčnej triede D3

Navrhované riešenie verejnej zelene

- doplnenie krovitých a podrastových rastlín.

Návrh malej architektúry

- bez navrhovaných prvkov,

Sektor N – Bezbariérové pešie prepojenie s parkom na Bôriku

Navrhované dopravné riešenie

- výstavba bezbariérovej krytej pešej lávky pre chodcov a cyklistov.
- údržba chodníkov vo funkčnej triede D3

Navrhované riešenie verejnej zelene

- doplnenie vzrastlých drevín pozdĺž spevnenej plochy a v spevnenej ploche ako súčasť zelenej infraštruktúry mesta (prepojenie zeleňou parku a ulice Antona Bernoláka),
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiet popri spevnených plochách ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku

Návrh malej architektúry

- doplnený odpadkový kôš.

Sektor O – Plochy izolačnej zelene od Tajovského ul.

Navrhované dopravné riešenie

- údržba a realizácia chodníkov vo funkčnej triede D3.

Navrhované riešenie verejnej zelene

- doplnenie vzrastlých drevín pozdĺž spevnenej plochy,
- výsadba trvalkovo krovitých podsadiet popri spevnených plochách.

Návrh malej architektúry

- bez navrhovaných prvkov.

Sektor P – Bilingválne gymnázium (uzavretý areál)

Navrhované dopravné riešenie

- údržba chodníkov vo funkčnej triede D3

Navrhované riešenie verejnej zelene

- doplnenie vzrastlých drevín,
- výsadba trvalkovo krovitých záhonov ktoré budú slúžiť aj ako vodozadržný systém v priestore vnútrobloku

Návrh malej architektúry

- doplnenie športovej časti areálu o workoutové prvky, stojan na bicykle,

Poznámka: V UŠ uvažujeme so zdieľaným využívaním športovísk aj verejnosťou.

B.3.3. Odporúčané prioritné priestory na revitalizáciu v sídlisku

Na základe znalosti územia pri navrhovaného rozsahu revitalizačných opatrení v zmysle UŠ odporúčame nasledovnú prioritu riešenia dielčích území pri zabezpečení následnej projektovej prípravy:

1. **Riešenie ul. A. Bernoláka - Sektor A** – Plochy verejných priestranstiev budúcej pešej zóny
2. **Riešenie vnútroblokov – Sektory B a J** – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov s pôvodnou výstavbou v sídlisku Hliny III a Hliny IV
3. **Riešenie mimoúrovňového pešieho prepojenia s parkom na Bôriku** – Plochy verejných priestranstiev s krytou pešou lávkou ponad Tajovského ul.

B.3.4. Záver

Sídlisko Hliny III-IV nepotrebuje zásadné zásahy do existujúcej štruktúry. Na verejných priestranstvách je navrhované realizovať údržbu, optimalizáciu usporiadania priestorov a priestorového a funkčného usporiadania komunikácií s dopravnou obsluhou, doplnenie malej architektúry, to všetko pri využití pozitívneho potenciálu, ktoré sídlisko Hliny III-IV má.

C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

C.1. Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

Podrobné výsledky a vyhodnotenie participačného procesu z obyvateľmi sídliska Hliny III-IV. Vráťane výsledkov dotazníkového prieskumu je k dispozícii na Odbore tlačovom a zahraničných vecí MsÚ a na webovej stránke mesta Žilina.

D. DOKLADOVÁ ČASŤ

Dokladová časť je súčasťou elaborátu obstarávateľa. Súčasťou sú odpovede na žiadosti od obstarávateľa o poskytnutí podkladov od dotknutých inštitúcií (spávcovia inžinierskych sietí).

Vypracoval: Ing.arch. Peter Nezval a kol.